

УКРАЇНА
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
РІШЕННЯ
сорок сьома сесія сьомого скликання

Від 23. 04. 2019 № 1405
м. Житомир

Про затвердження Комплексної програми
охорони навколишнього природного
середовища Житомирської міської об'єднаної
територіальної громади на 2019-2021 роки

З метою реалізації державної політики України у галузі охорон довкілля, вирішення комплексу питань з охорони навколишнього природного середовища та покращення екологічного стану міста Житомира, керуючись ст.15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», ст.ст. 26,30,33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Комплексну програму охорони навколишнього природного середовища Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2019-2021 роки згідно з додатком.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради відповідно до розподілу обов'язків.

Міський голова

С.І.Сухомлин

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного
середовища Житомирської міської
об'єднаної територіальної громади
на 2019-2021 рр.

ЗМІСТ

Комплексної Програми охорони навколишнього природного середовища Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2019-2021 роки

1. Паспорт Комплексної Програми охорони навколишнього природного середовища Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2019-2021 роки.
2. Характеристика стану навколишнього природного середовища м. Житомира. Визначення основних екологічних проблем, на розв'язання яких спрямована Програма:
 - 2.1. Водні ресурси міста ;
 - 2.2. Атмосферне повітря ;
 - 2.3. Охорона і раціональне використання рослинних ресурсів (зелених насаджень), збереження природно-заповідного фонду;
 - 2.4. Поводження з відходами ;
 - 2.5. Екологічна освіта і виховання, інформування населення, сприяння громадській діяльності галузі охорони довкілля.
3. Визначення мети Програми.
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, показники результативності:
 - 4.1. Водні ресурси міста ;
 - 4.2. Атмосферне повітря ;
 - 4.3. Зелені насадження;
 - 4.4. Поводження з відходами ;
 - 4.5. Екологічна освіта ;
5. Очікувані результати виконання Програми:
 - 5.1. Водні ресурси міста ;
 - 5.2. Атмосферне повітря ;
 - 5.3. Зелені насадження;
 - 5.4. Поводження з відходами ;
 - 5.5. Екологічна освіта .
6. Обсяги та джерела фінансування Програми.
7. Строки та етапи виконання Програми.
8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

1. ПАСПОРТ

Комплексної програми охорони навколишнього природного середовища Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2019-2021 роки

1	Замовник	Житомирська міська рада
2	Підстава для розроблення	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Постанова КМУ від 17.09.1996 року № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів»
3	Розробник	КП «Інспекція з благоустрою м. Житомира» Житомирської міської ради
4	Співрозробники заходів	Управління житлового господарства міської ради, управління по зв'язках з громадськістю міської ради, управління комунального господарства міської ради, департамент економічного розвитку міської ради, департамент освіти міської ради, управління охорони здоров'я міської ради, управління культури міської ради, КП «Інспекція з благоустрою м. Житомира» Житомирської міської ради, комунальні підприємства міста: КП «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради, КП «Житомирводоканал» Житомирської міської ради, КП «ЕШС» Житомирської міської ради, КП «Зеленбуд» Житомирської міської ради, КП «Парк» Житомирської міської ради, підприємства установи та організації міста, суб'єкти підприємницької діяльності.
5	Відповідальні виконавці	Управління комунального господарства міської ради
6	Мета	Поліпшення стану довкілля, збереження унікальних природних особливостей міста, зменшення техногенних забруднень, раціональне

		використання природних ресурсів та формування в мешканців міста екологічної культури
7	Термін реалізації	2019-2021 роки
8	Джерела фінансування	Обласний бюджет; міський бюджет, в т.ч. міський фонд охорони навколишнього природного середовища; інші кошти
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, тис. грн., у т.ч.	2 515 746, 49
9.1	місцевий бюджет:	
9.1.1	обласний бюджет	329, 70
9.1.2	міський бюджет	818 599, 96
9.1.3	міський фонд охорони навколишнього природного середовища	416 920, 53
9.2	кошти підприємств, інші	1 279 896, 30
10	Очікувані результати виконання	
11	Ключові показники ефективності	

2. Характеристика стану довкілля м. Житомира. Визначення основних екологічних проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

2.1. Водні ресурси м. Житомира.

Водопостачання

Водозабезпечення міста для потреб населення і всіх галузей промисловості здійснюється із поверхневих та підземних джерел водопостачання.

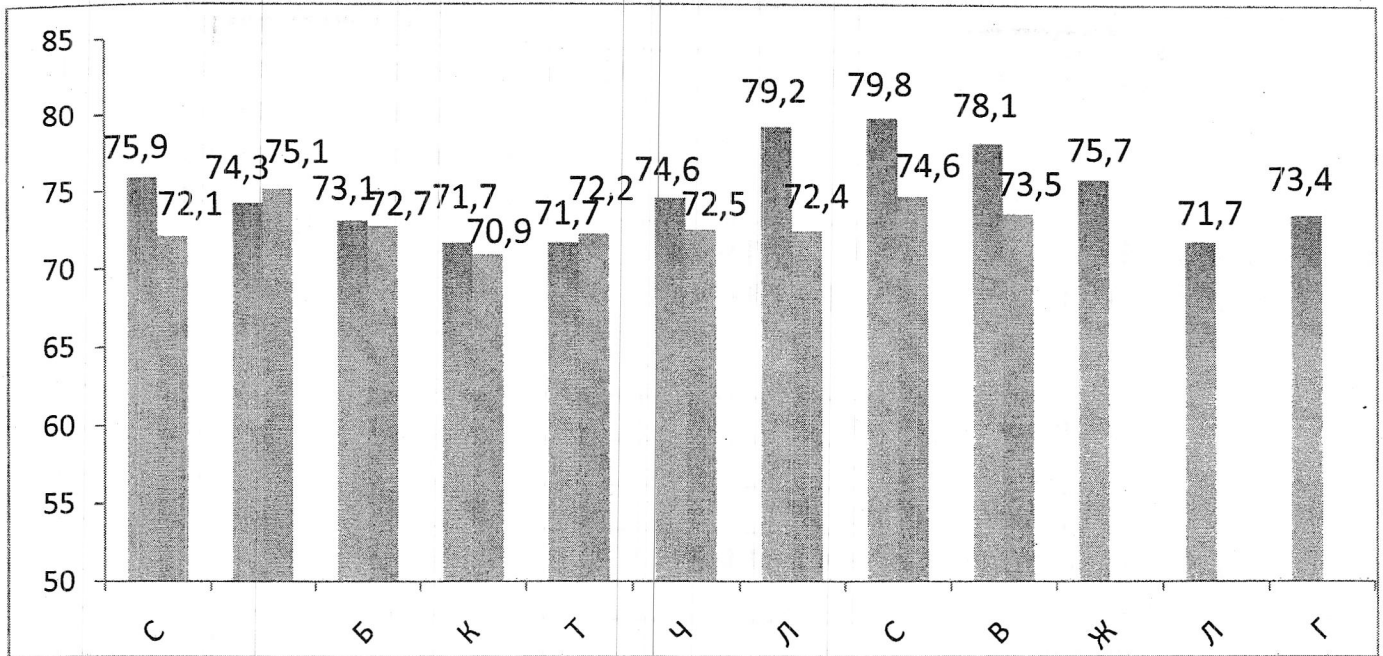
Джерелом централізованого питного водопостачання міста є водосховище «Відсічне» з акумулюючим водосховищем «Дениші» на р. Тетерів.

Добуває, готує до нормативу «вода питна» і подає споживачам комунальне підприємство «Житомирводоканал» Житомирської міської ради.

Комунальне підприємство «Житомирводоканал» Житомирської міської ради є високотехнологічним підприємством, яке вирішує проблеми водозабезпечення міста та його околиць.

Крім міста Житомира, питна вода подається до ряду населених пунктів Житомирського району: сіл Зарічани, Станишівка, Слобода-Селець, Тетерівка, Перлявка, Корчак, Дениші, санаторію «Дениші», району котеджної забудови на землях Оліївської сільської ради (в межах вулиць Малинська-Народицька).

Всього КП «Житомирводоканал» Житомирської міської ради забезпечує водою 245,6 тис. осіб населення та 2479 абонентів, в т.ч. підприємств, установ, закладів та об'єктів соціальної інфраструктури.

Забезпечення в місті надійного та якісного питного водопостачання має ряд проблем, а саме :

- Різке погіршення останнім часом якості води у місці водозабору (водосховище «Відсічне») з першого до третього класу через замулення водосховища та зростання вмісту заліза, марганцю, збільшення фітопланктону;
- Недостатність водних ресурсів для водо забезпечення в літній період року;
- Погіршення якості води у розподільчій мережі міста через її незадовільний стан, порівняно з її якістю після очисних споруд водопроводу (вторинне забруднення);
- Великі втрати води з причини зношеності та аварійності мереж .

Джерелами децентралізованого резервного водопостачання в місті є шахтні колодязі громадського призначення та артезіанські свердловини.

Всього в місті налічується 40 шахтних колодязів та 10 каптажів, які утримуються та доглядаються управлінням житлового господарства міської ради та комунальними підприємствами.

Слід зазначити, що на балансі підприємств міста знаходяться близько 80 артезіанських свердловин, з яких лише 3 свердловини використовуються для господарсько-питного водопостачання, якість води в яких відповідає санітарно-хімічним та мікробіологічним показникам. Решта свердловин через високий вміст заліза, нітратів, радону та інших хімічних елементів непридатна для питних потреб і може використовуватися тільки для технічних потреб. Разом з тим необхідно відмітити, що зазначені свердловини не використовуються, в більшості знаходяться в занедбаному стані, або ж зовсім втратили господаря.

З метою попередження забруднення підземного горизонту необхідно ініціювати інвентаризацію артезіанських свердловин на території міста та проведення

ліквідаційного тампонажу на таких, які занедбані і не підлягають відновленню, а несуть потенційну загрозу забруднення для підземного горизонту.

Водовідведення

На теперішній час в місті існує повна роздільна система каналізації. Відведення поверхневих вод з території міста забезпечується як закритою так і відкритою мережею дощовою каналізації, протяжність якої становить: закрыта дощова каналізація –84,6км; відкрита дренажна водовідвідна мережа - 160км. Нараховується люків оглядових колодязів:

- на магістральній мережі - 750шт.;
- на внутрішньоквартальній мережі - 3534шт.;
- на прибудинковій дренажній мережі - 2207шт.

Кількість дощоприймальних колодязів на магістральній та внутрішньо квартальній мережі становить - 3360шт.

На балансі підприємства знаходяться очисні споруди дощової каналізації північно-західного мікрорайону міста, розташовані в районі вул. Клосовського. Очисні споруди механічної очистки, відкритого типу на 4 блоки. Площа очисних споруд становить близько 1,1га. Проектна потужність-785тис.м³/ рік. Випуск очищеного стоку здійснюється в р.Кам'янка.

В районі військового містечка по вул. Героїв Десантників побудовані очисні споруди (прості відстійники) дощової каналізації, якіна сьогодні замулені та потребують повної реконструкції та розширення.

Також в районі вул. Слобідської існують локальні очисні споруди закритого типу, на які подаються поверхневі стоки з території паперової фабрики. Очисні споруди потребують реконструкції.

В цілому мережа існуючої дощової каналізації представляє собою окремі, локальні колектори прокладені по окремим вулицям або пониженням рельєфу (тальвегам балок) та локальні мережі з випуском стоків в основному без будь-якого очищення у річки Руденка, Крошенка, Кам'янка, Тетерів, Путятинка та заболочені пониження рельєфу.

Всього на території м. Житомира нараховується близько 90 скидів стоку до водних об'єктів, із яких 42 підлягають контролю КП «ЕШС».

По вул. Київське шосе побудовані дощоприймальні колодязі з локальними випусками стоків у канави в обидва боки від проїзної частини вулиці на територію житлових кварталів, аеропорту. Існує проблема випусків стоку вул.Параджанова у бік аеропорту. Існуючий колектор, який проходить територією аеропорту замулено. Фактично колектор підтоплено, водовідведення забезпечується на 20%. Необхідна реконструкція колектору.

В районі південно-східного промислового вузла прокладено дощовий колектор льонокомбінату L=2300м, Ø 1000. До колектору підключені стоки з території прилеглих підприємств (м'ясокомбінату, Будіндустрії, АТП та інші). На сьогодні колектор не має власника, всі забруднені стоки скидаються без очищення

в р. Тетерів.

На сьогодні найбільші проблеми з поверхневого відведення стоків спостерігаються на наступних ділянках:

- на перетині вулиць Грушевського, Покровська: в період значних опадів та сніготаяння спостерігається затоплення проїзної частини вулиць за рахунок замалого діаметру існуючого колектору та його недостатньої пропускної спроможності;

На території садибної забудови водовідведення організовано за рахунок відкритих каналів вздовж вулиць, які постійно засипаються мешканцями цих районів.

В місті Житомирі є ділянки схильні до впливу водної ерозії. До ділянок на яких спостерігається розмив (вимивання) схилів відносяться:

- вул. Жуйка підходи до мостового переходу: постійно в період опадів за відсутності організації відведення поверхневих вод вимивається ґрунт під опорами та підмивається земляне полотно;

- вул. Лева Качинського, 20;

- вул. Косовського, 7;

- Замкова гора;

На вище перелічених ділянках необхідне обов'язкове проведення протиерозійних заходів, одним із яких є організація відведення дощових вод.

Висновки: існуюча пропускна спроможність деяких колекторів не забезпечує нормативне відведення дощових та талих вод. Окремі ділянки дощової каналізації потребують капітального ремонту, очищення, перекладки та реконструкції.

Скид до річок та водойм неочищених стоків з забудованої території, вулиць і проїздів приводить до їх забруднення. Вирішенням одного із проблемних питань охорони навколишнього середовища є повне виключення скидів неочищених стоків (включно дощових та талих стоків) у водні об'єкти.

Для нормативної організації поверхневого стоку на території міста Житомира необхідне проведення інвентаризації, паспортизації та влаштування (по можливості) на випусках зливової мережі очисних споруд.

Малі річки та поверхневі водойми.

Місто Житомир розташоване в перехідній зоні – від поліської до лісостепової і характеризується природними особливостями обох зон. Згідно з фізико-географічним районуванням України, територія належить до Житомирського Полісся. Відповідно більш вираженими є властиві для поліської зони особливості, зокрема – позитивний баланс вологи, обумовлений близьким заляганням ґрунтових вод, наявністю великої кількості перезвожених та заболочених ділянок, домінуванням дерново-підзолистих, дернових та гігроморфних ґрунтів на піщаному субстраті. Природний ландшафт міста є одним із суттєвих елементів в плануванні й організації території міста.

Загалом поверхня території міста – хвиляста рівнина, розчленована ярами і балками з загальним нахилом до долини річок.

Територію міста перетинають водотоки – річки Тетерів, Кам'янки, Лісної, Крошенки, Руденки, Путятинки.

Основною річкою є Тетерів, правобережна притока Дніпра першого порядку. Тетерів пересікає південну околицю міста (протяжність 10,7 км). Природний стік річки зарегульований, тут утворено три дамби для пропуску максимальних повеней: вище гирла річки Кам'янки (в районі скелі «Голова Чацького»), нижче гирла річки Кам'янки (в районі вулиці Жуйко, 12), в районі Смолянки (гребля бувшого «Льонотекс»).

Ріка Тетерів з утвореними водосховищами є важливим містобудівним та природним ресурсом. Географічно поділяючи територію міста, вона є джерелом водопостачання, приймачем стічних вод і одночасно сприятливим рекреаційним ресурсом.

За 68 років експлуатації водосховища на річці в ньому осіло близько 60 тис. т наносів, що призвело до погіршення функціонування екосистеми річки, утворилися мілководдя, які заросли очеретяно-рогозовими рослинами, почав надмірно розвиватися фітопланктон, внаслідок погіршилася якість води, уповільнилася течія, зменшилася здатність річки до самовідновлення.

Проблемою номер один є забруднення річок неочищеними стічними водами та забруднення прибережно-захисних смуг побутовими відходами. З півночі на південь територію міста пересікає р. Кам'янка, лівобережна притока р. Тетерів її довжина в межах міста – 9,4 км, ширина – 10-20 м, глибина – 0,4-1,2 м.

Правим притоком р. Кам'янка є р. Лісова. Довжина в межах міста – 2,5 км, ширина – 3 м, глибина – 0,5-1 м.

На півночі міста протікає р. Крошенка, ліва притока р. Кам'янки зарегульована трьома ставками. Довжина водотоку в межах міста 8,2 км. Її притокою є струмок Руденка.

В південно-східній частині міста в р. Тетерів зліва впадає р. Путятинка. Довжина – 3 км, водне дзеркало заросло рослинністю.

Всі названі водні об'єкти є приймачами дощових, талих і стічних вод, крім атмосферного мають джерельне живлення, потребують гідротехнічного благоустрою.

Проблеми:

- одним із суттєвих факторів забруднення поверхневих вод є забруднення господарсько-побутовими скидами приватного сектору;
- відсутність правил приймання зливових стоків до централізованої системи дощової каналізації;
- відсутність очисних споруд на скидах у водні об'єкти міста з централізованої дощової каналізації, із 46 випусків тільки 3 обладнані очисними спорудами.

Проблеми малих річок:

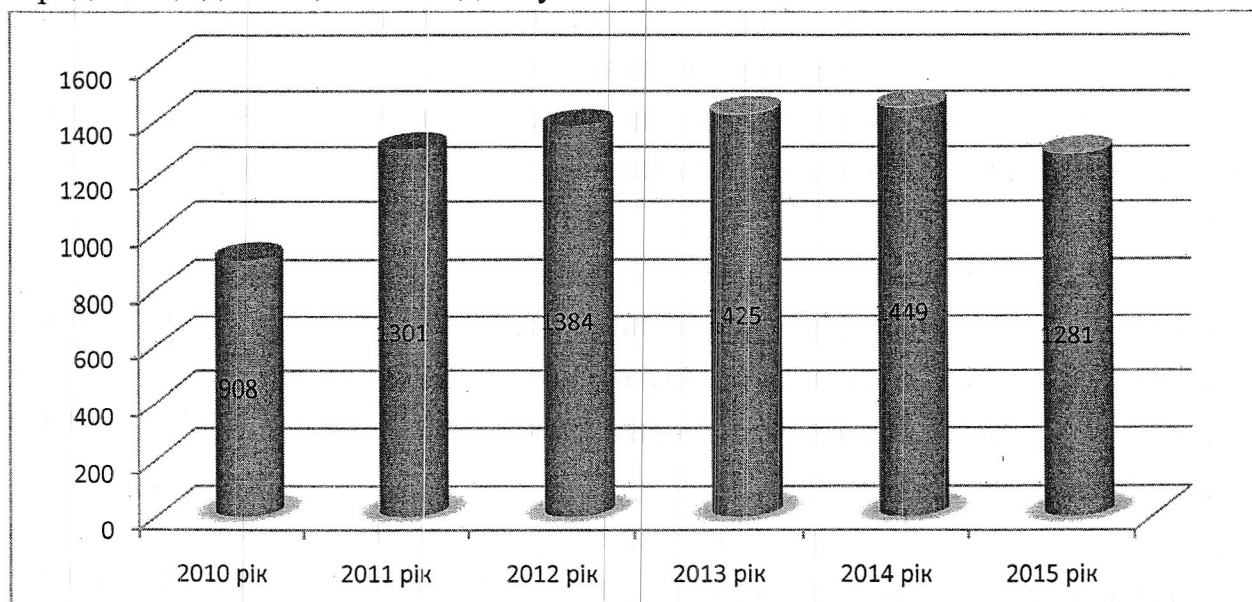
- не розроблені проекти водоохоронних зон;

- відсутні прибережні смуги, а де вони є – забруднені побутовими та будівельними відходами, що призводить до виснаження і погіршення якості водних ресурсів;
- відсутність централізованої мережі господарсько-побутової каналізації в окремих мікрорайонах міста (Крошня, Смоківка, Затиштя, Мальованка) і наявність в цих районах централізованого водопостачання ведуть до скиду у малі річки неочищених стоків;
- неочищені стоки в малі річки потрапляють з аварійних випусків 6 каналізаційно-насосних станцій КП «Житомирводоканал»;
- загрозу для річок становлять аварійні та безхазяйні каналізаційні колектори, особливо там, де вони прокладені вздовж русел цих річок. До них належить колектор ВАТ «Льонотекс» із скидом в с. Слобода-Селець діаметром 1500 см.

2.2. Атмосферне повітря м. Житомира.

Ситуація, що склалася у сфері охорони атмосферного повітря в місті, значною мірою обумовлена відновленням роботи деяких об'єктів в умовах зношеності основних фондів, недосконалістю технологічних процесів, недостатньою забезпеченістю очисними спорудами для уловлювання та утилізації забруднюючих речовин, а саме діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду вуглецю, летючих органічних сполук та ін., а також недостатнім рівнем фінансування природоохоронних заходів, спрямованих на зменшення викидів.

Ряд приватних, дочірніх, малих підприємств почали свою діяльність без необхідних дозволів органів Міністерства екології та природних ресурсів, здійснюють забруднення довкілля, не звітують перед державними органами статистики і не сплачують збір за забруднення навколишнього природного середовища до місцевого бюджету.

Динаміка викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами, тонн

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря міста в останні роки залишається металообробна, деревообробна, теплоенергетична галузі (КП «Житомиртеплокомуненерго», ВАТ «Житомирський комбінат силікатних виробів» ВАТ «Біомедскло», ТОВ «Обіо», ТОВ «ОНВІ», ДП «Євроголд Індестріз ЛТД», ТОВ «М'ясо Полісся», ТОВ «Житомирський маслозавод» Рудь, ТДВ «ЖЛ», ПАТ «ЖЗОК», ТОВ «Емі-Україна ЛТД», ТОВ «Віндзор-столярний двір», ТОВ «Обер-Бетон Інвест» та ін..).

Серед стаціонарних джерел забруднення міста найвищий відсоток припадає на підприємства (установи) теплоенергетичного комплексу міста, що є загальнодержавною тенденцією.

З огляду на зазначене в м. Житомирі одним із пріоритетних напрямків розвитку міста залишається впровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження. Продовжується модернізація систем тепло забезпечення та котелень. Всього на балансі КП «Житомиртеплокомуненерго» Житомирської міської ради 56 котелень та 76 теплових пунктів.

Очікуваний економічний та екологічний ефект після завершення всіх етапів реконструкції та реорганізації: економія газу та зменшення викидів CO_2 .

Незадовільним лишається на даному етапі лабораторний контроль за станом атмосферного повітря міста.

Установки «Пост-2» придбані за екологічні кошти міста у 1991 році та передані на утримання і обслуговування Укргідрометслужбі в області морально і фізично застаріли. Вони встановлені на перехресті вул. Покровської та вул. Грушевського та у сквері по вул. Вітрука (за бувшим кінотеатром «Космос»), відбір проб повітря відбувається в автоматичному режимі в нічний і денний час, а потім ці проби направляються до м. Києва для лабораторних досліджень. Результати надходять тільки через місяць, нам реагувати на будь-які відхилення вже запізно.

Контроль за станом атмосферного повітря здійснюється фахівцями державною екологічною інспекцією Поліського округу, державним лабораторним центром.

Необхідно налагоджувати сучасний експрес-контроль, придбати для міста сучасну експрес-лабораторію.

Автотранспорт

Автотранспорт, як і раніше, є найбільшим забруднювачем атмосферного повітря міста. Автомобіль – джерело так званого факельного забруднення, яке носить локальний характер. Відпрацьовані автомобільні гази важчі за повітря і накопичуються у приземному шарі. Тому несприятливі екологічні умови утворюються безпосередньо у зоні руху транспортних засобів, на прилеглих до проїжджої частини вулицях, тротуарах, перехрестях.

У відпрацьованих газах автомобільних двигунів налічується біля 100 різних компонентів, більшість з яких токсичні, такі як оксиди вуглецю, леткі органічні сполуки, оксиди азоту, сажа, сірчаний ангідрид. Великий обсяг викидів від автотранспорту пояснюється, насамперед, збільшенням кількості приватного

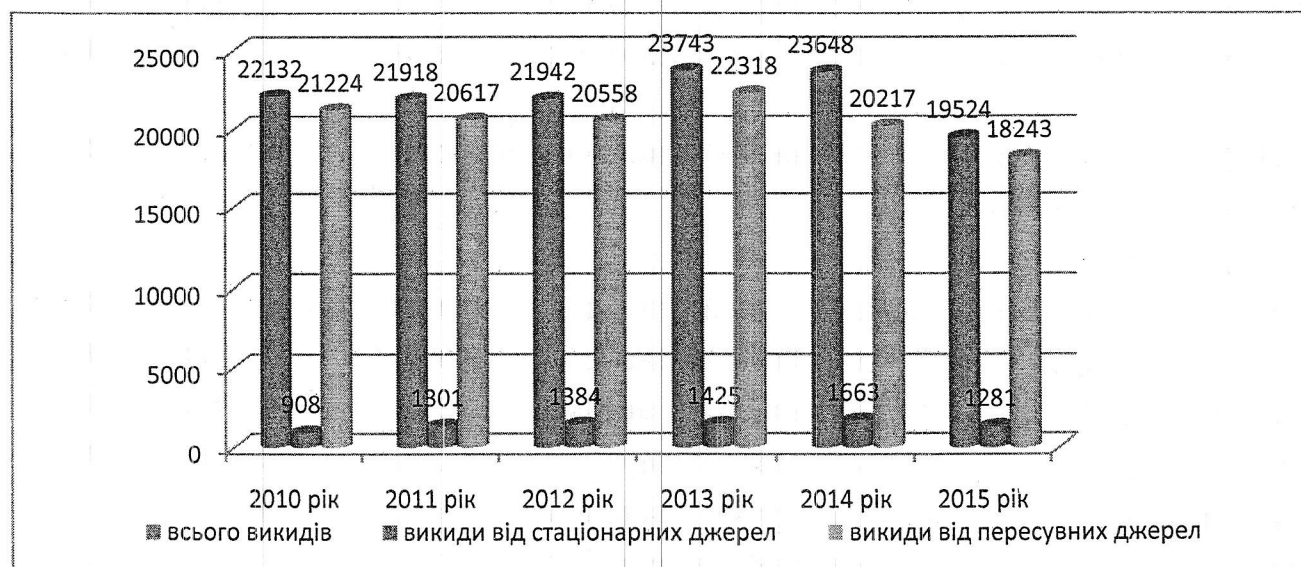
автотранспорту, експлуатацією технічно-застарілого автомобільного парку, використанням палива низької якості, аварійним станом доріг.

Особливо високе забруднення атмосферного повітря має місце в районах, прилеглих до автомагістралей та в центральному районі міста. При обстеженні якості повітря тут спостерігається перевищення гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин за двоокисом азоту, бенз(а)піреном, свинцем тощо. Така ситуація, в свою чергу, призводить до того, що приземний шар атмосфери в місцях, де, як правило, жвавий пішохідний рух, знаходиться під впливом дуже небезпечних шкідливих речовин.

Від забруднення атмосфери в першу чергу страждають органи дихання людини, збільшується кількість алергічних проявів. Тривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їхньої розумової та фізичної відсталості тощо.

Пріоритетними завданнями в галузі охорони атмосферного повітря є зменшення навантаження автотранспорту на найбільш забруднену центральну частину міста через реалізацію нової транспортної стратегії, збільшення кількості рухомого складу електротранспорту, застосування на автобусних маршрутах автомобільного транспорту великої місткості, будівництво заїзних кишень на зупинках громадського транспорту та їх озеленення, розширення зелених смуг вздовж автошляхів, будівництво підземних та багатоповерхових паркінгів, що відповідають сучасним вимогам охорони повітря, будівництво велодоріжок, збільшення зелених зон міста, впровадження новітніх установок на котельнях.

Для зменшення техногенного впливу автотранспорту необхідно посилити контроль в ході проведення технічного огляду, розробити схеми руху транспорту і розвивати регульовану систему «Зелена хвиля», обмежити рух транзитного транспорту через місто.

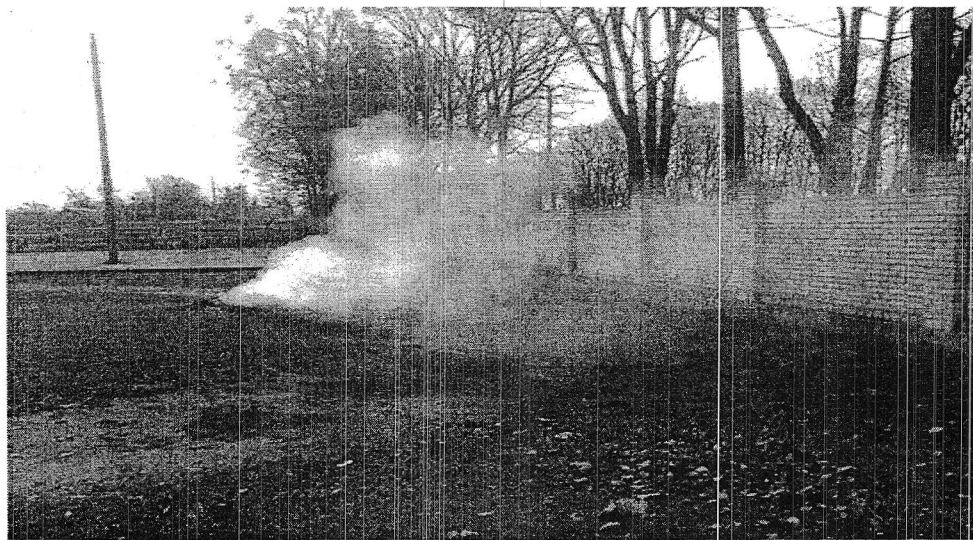
Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, тонн

Важливою проблемою забруднення атмосферного повітря, пов'язаною з господарською діяльністю людини, є випалювання сухої рослинності або її

залишків та сміття. На території м. Житомира спалювання сухої трави та листя масово відбувається кожного весняно – осіннього періоду, в тому числі під час прибирання вулиць.

Повітря в місті стає важким і гірким, особливо у вечірній та нічний час, що негативно впливає на мешканців міста.

Так шкідливі домішки, що виділяються при спалюванні, при потраплянні в органи дихання разом з повітрям, стають причиною виникнення захворювань дихальних шляхів, серцевих нападів та алергічних реакцій.

Випалювання сухої рослинності та листя в м. Житомир

Також нерідко на околиці м. Житомира трапляються й пожежі лісових масивів, в результаті яких забруднюється атмосферне повітря.

2.3. Рослинні ресурси та природно-заповідний фонд м. Житомира.

Озеленення є складовою частиною загального комплексу заходів із благоустрою міста.

Зелена зона міста представлена:

- Зеленими насадженнями загального користування (парки, сквери, бульвари, сади, набережні, насадження на схилах і інші, і які мають вільний доступ до відпочинку);
- Зеленими насадженнями обмеженого користування (насадження на території житлових будинків, навчальних закладів, дитячих установ, заходів охорони здоров'я, підприємств, та інші);
- Зеленими насадженнями спеціального призначення (насадження вулиць, кладовищ, на ділянках санітарно-захисних смуг, водоохоронні . протиерозійні, пришляхові).

Благоустрій та озеленення міста набуває особливого значення в умовах підвищених антропогенних навантажень. При виконанні комплексу заходів зелені насадження здатні значно поліпшити екологічний стан та зовнішній вигляд міста, створити більш комфортні мікрокліматичні, санітарно-гігієнічні та естетичні умови на вулицях, у житлових квартирах, громадських місцях (парках, бульварах, скверах, на площах). Рівень благоустрою та озеленення територій – один з

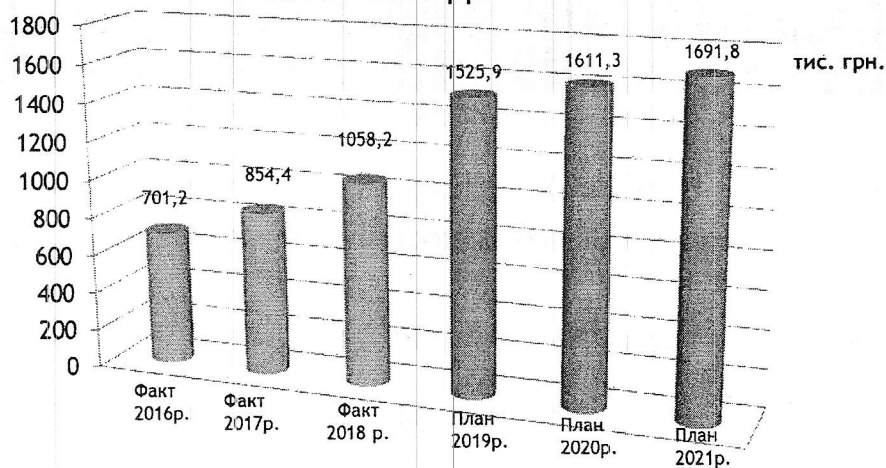
показників якості середовища проживання. Від рівня розвитку сфери благоустрою та озеленення міста залежить якість життя городян.

Зелені насадження міста потребують постійного і належного утримання, своєчасного проведення капітального ремонту та реконструкції. Основними причинами низької якості зелених насаджень є досягнення вікової межі, механічні пошкодження, зараження фіто шкідниками, забур'янення газонів, зменшення площ квіткового оформлення, кількості висаджених квітучих кущів та формованих саджанців дерев.

Також доцільно звернути увагу на максимальне зменшення зелених зон при вирішенні питань ущільнення забудови, влаштування доріг, інших інженерних мереж та споруд за рахунок територій об'єктів зеленого господарства.

На даний час у місті збільшилась кількість старих, потенційно аварійних дерев, які потребують поступової заміни на молоді дерева з поліпшеними декоративними властивостями, а також більшість газонів потребують капітального ремонту.

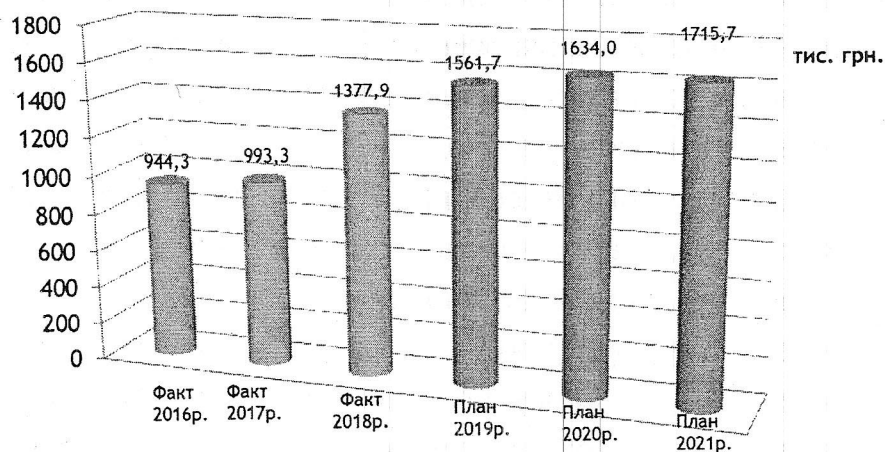
Фактичні та планові показники
по видаленню дерев, корчуванню пнів, кронуванню дерев
2016 - 2021 рр.

Санітарний стан зелених насаджень загального користування (парки, сквери, тощо) здебільшого не відповідає сучасним вимогам ведення паркового господарства. Це призводить до збільшення сухостійних дерев, захаращення зелених насаджень та інших негативних явищ.

Протягом останніх років не проводилась робота по капітальному ремонту, реконструкції зелених зон міста та не велось нове зелене будівництво.

**Фактичні та планові показники
заходів з озеленення міста (квіткове оформлення, оновлення газонів)
2016 - 2021рр.**

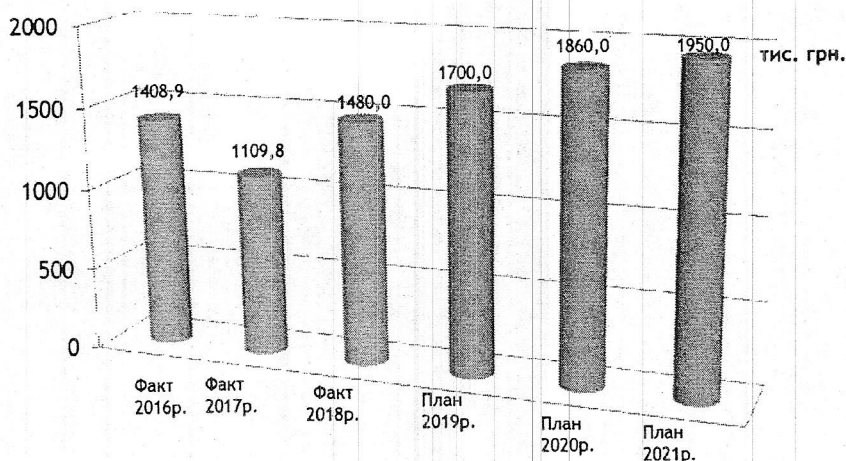

Санітарний стан зелених насаджень загального користування (парки, сквери, тощо) здебільшого не відповідає сучасним вимогам ведення паркового господарства. Це призводить до збільшення сухостійних дерев, захаращення зелених насаджень та інших негативних явищ.

Протягом останніх років не проводилась робота по капітальному ремонту, реконструкції зелених зон міста та не велось нове зелене будівництво.

Саме тому необхідні довгострокові комплексні заходи з підбору асортименту, оновлення існуючих насаджень, створення нових рекреаційних зон, зелених зон житлових масивів з використанням стійких видів і форм деревних та чагарникових рослин.

**Фактичні та планові показники
по утриманню зелених насаджень міста
2016 - 2021рр.**

Основними проблемними питаннями є:

В останні роки спостерігається тенденція щодо забудови вільних територій за рахунок скорочення земельної зони міста, що обумовлює втрату земельних екологічно важливих резерватів міста та відсутність екологічного пріоритету в процесі містобудування. Через це на одного міського мешканця припадає близько 7,8 м² зелених насаджень. На одного міського жителя повинно

припадати до 60 м. кв. зелених насаджень (у т. ч. 12-24 м. кв. зелених насаджень загального користування);

Реконструкція більшості скверів не проводилась більше 30 років, що призводить до старіння зелених насаджень. Такий стан було зумовлено недостатнім фінансуванням догляду за дерево-чагарниковими насадженнями, які наразі потребують необхідного омолодження. Окрім того, за цей час змінилася концепція ландшафтного озеленення міста та нові тенденції.

Відсутність скверу чи парку для активного відпочинку та спортивних міні-ігр для населення у більшості спальних районів міста.

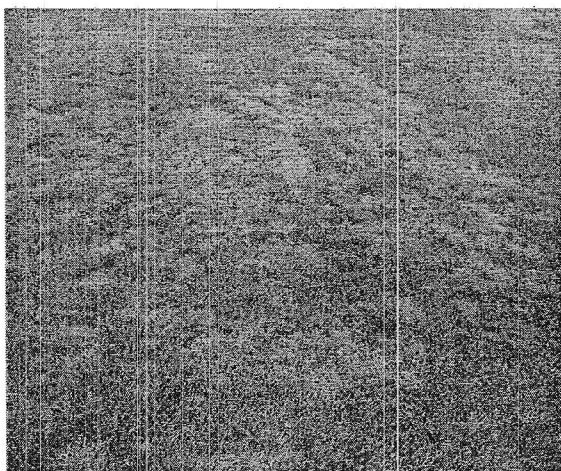
При реконструкції об'єктів благоустрою не враховуються системи поливу та дренажу, водовідведення. У проектно-кошторисну документацію не включається необхідна сума для озеленення такого об'єкту, що негативно впливає на екологічний стан міста та його зовнішній вигляд.

Відсутність необхідного поливного водопроводу на існуючих об'єктах благоустрою;

Пошкодження зелених насаджень шкідниками та рослинами- паразитами (особливо мінуючою міллю і омелою білою), що також пригнічує розвиток рослин

Забруднення території парків побутовими і будівельними відходами, призводить до зменшення естетичної привабливості зелених зон;

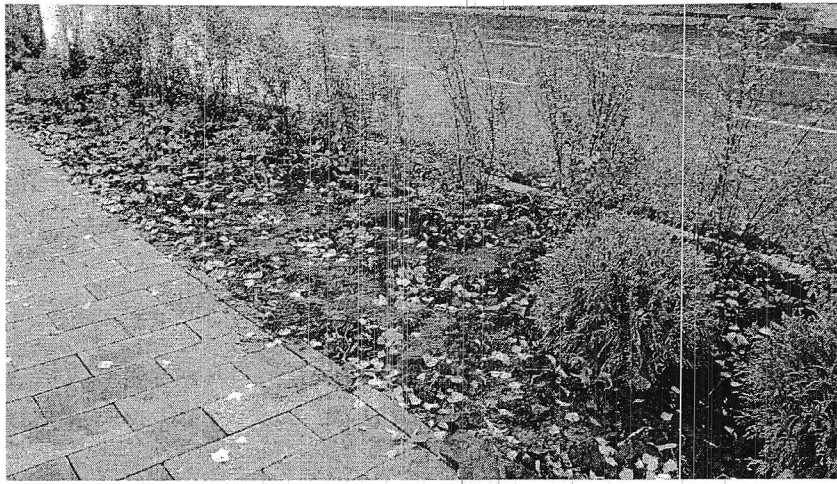
Використання територій зеленої зони, а саме газонів, для паркування автотранспорту, несанкціонованих проїздів по території об'єктів благоустрою, що призводить до пригнічення рослин і до появи ґрунтових доріг;

Пошкодження газону

Використання в зимовий період технічної солі для боротьби з ожеледицею і обледенінням, що породжує пошкодження коренів рослин.

Нерозуміння містянами величезного значення дерев для населених пунктів (викрадення рослин, неналежне поводження з зеленими насадженнями).

Усі ці проблеми, що зумовлені низкою чинників, перешкоджають зеленим зонам виконувати свої основні функції у місті: поліпшувати мікроклімат міста, охороняти місто від забруднення (очищувати повітря), захищати місто від вітру, приглушувати міський шум, перешкоджати розповсюдженню пожежі, поліпшувати фізіологічний, психологічний і емоційний стан міського населення, забезпечувати якісний відпочинок мешканців міста. Тому важливим завданням сьогодення є покращення екологічного стану зелених насаджень для збереження їхнього функціонального значення.

Саме тому необхідні довгострокові комплексні заходи з підбору асортименту, оновлення існуючих насаджень, створення нових рекреаційних зон, зелених зон житлових масивів з використанням стійких видів і форм деревних та чагарникових рослин.

Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

У зв'язку з цим законодавством України природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

Недосконалість існуючої законодавчої бази, відсутність чітко визначеної стратегії розвитку заповідної справи та недосконалість системи управління нею, низький рівень фінансового та матеріально-технічного забезпечення установ ПЗФ, відсутність єдиної системи оплати праці, соціальних гарантій та пільг для їх працівників, низький рівень екологічної освіти та інформованості населення зумовлюють загрозу нецільового використання та втрати територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Об'єкти природно-заповідного фонду міста Житомира займають площу 71,62 га. До їх складу входять:

- Ботанічний сад Житомирського національного агроекологічного університету;
- Парк – пам'ятка садово-паркового мистецтва імені Ю. Гагаріна;
- Радонові джерела м. Житомира;
- Скеля Голова Чацького;
- Скеля Чотири брати.

Ботанічний сад Житомирського національного агроекологічного університету —природоохоронна територія загально - державного значення, що розташована у м. Житомирі на берегах річки Путятинки — притоки Тетерева, і є структурним підрозділом Житомирського національного агроекологічного університету. Площа сягає 35,4 гектари.

Поряд з територією ботанічного саду пролягає трамвайна лінія. Ботанічний сад у Житомирі було засновано у навчальних цілях та як науково-дослідну базу. Науковці проводять дослідження теоретичних та практичних аспектів акліматизації плодових, кормових та декоративних рослин. Вивчаються екологічні особливості насінневого та вегетативного розмноження різних видів рослин. На базі ботанічного саду студенти проходять навчальну практику.

На території ботанічного саду зростає більше п'ятисот видів, форм та сортів деревних рослин і більше ніж тисяча видів трав'янистих рослин. Представлено ягідні, овочеві, технічні лікарські, декоративні, та інші види дерев. Зростають, тюльпани, магнолії та фруктові дерева. На території ботанічного саду живуть два чорних лебедя.

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ім.. Ю.Гагаріна був заповіданий рішенням виконкому Житомирської обласної ради народних депутатів від 31 березня 1964 р. № 149 на загальній площі 36,0 га. Даний природоохоронний об'єкт повністю знаходиться у межах міста Житомир, на його південній околиці, на схилах р. Тетерів.

На території парку забезпечується проведення екскурсій та масовий відпочинок населення, здійснюється догляд за насадженнями, включаючи санітарні рубки, рубки реконструкції та догляду з підсадкою дерев та чагарників ідентичного видового складу, замість загиблих, вживаються заходи щодо запобігання самосіву, збереження композицій із дерев, чагарників, квітів, трав'яних газонів.

Режим утримання, використання та охорони даного природо-заповідного об'єкту повинен бути спрямований в першу чергу на збереження паркового ансамблю, як основи для проведення рекреації та функціонування природоохоронного об'єкту.

Радонові джерела— гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення. Об'єкт природно-заповідного фонду м. Житомира.

Розташована пам'ятка в межах міста Житомира, на вул. Жуйка, 47 (правий берег Тетерева). Площа 0,01 га. Статус отриманий у 1970 році. Перебуває у віданні Житомирського облздороввідділу, обласного лікувального центру вертебрології і реабілітації.

Статус надано для збереження свердловини з унікальною мінеральною водою, яка містить радон 120—180 еманів (14—18 помокюрі). Глибина свердловин 49, 60 і 100 м, з дебетом води 9, 12 і 16 м³ на годину. Мінеральна вода має високі лікувальні властивості.

Скеля «Голова Чацького» — геологічна пам'ятка природи місцевого значення. Розташована в межах міста Житомира на південний захід від центральної частини міста.

Площа пам'ятки 0,01 га. Статус надано 1967 року. Перебуває у віданні управління комунального господарства Житомирської міської ради.

Створена з метою охорони мальовничої монолітної скелі, складеної сірим гранітом. Скеля розташована на лівому березі річки Тетерів, має висоту 30 м. над рівнем води Житомирського водосховища. Разом з сусідніми скелями утворює прямовисну стіну, завдовжки 120 м. Вершина скелі має вигляд голови людини.

Геологічна пам'ятка природи «Голова Чацького» є унікальною не лише з геологічного погляду, але й з ландшафтного, флористичного та геоботанічного. Слід підкреслити, що нині заповідана лише маленька ділянка скелі, проте до неї впритул прилягають ділянки, які також характеризуються ландшафтною цінністю, різноманіттям флори та рослинності, утворюють зі скелею «Голова Чацького» єдиний ландшафтний комплекс, тому потребують заповідання. Спеціально розробленим проектом пропонується розширення меж до 1,7037 га. Скеля Чотири брати — геологічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Розташована на околиці міста Житомира на південний захід від центральної частини міста.

Площа пам'ятки 0,2 га. Статус з 1967 року. Перебуває у віданні управління комунального господарства Житомирської міської ради.

Статус надано з метою охорони мальовничого скельного масиву на правому березі річки Тетерів біля греблі Житомирського водосховища. Ширина скелі 150 м, висота 20 м над рівнем води. На скелі є чотири вертикальні виступи, що формою дещо нагадують людські фігури.

2.4. Поводження з побутовими відходами.

Однією із найбільших проблем, що призводить до погіршення стану навколишнього природного середовища є загальна тенденція збільшення об'ємів відходів та їх накопичення.

Для вирішення даної проблеми, необхідно проводити комплексну роботу направлену на ефективне поводження з відходами та вживати заходи необхідні для недопущення поглиблення екологічної кризи, яка може призвести до подальшого загострення соціально-економічної ситуації в цілому.

Практика поводження з відходами в місті знаходиться на низькому технологічному та інноваційному рівні та орієнтована на захоронення. Зорієнтованість винятково на вивезення та захоронення відходів не може

забезпечити необхідну нейтралізацію їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище.

Утворені відходи вивозяться на єдиний міський полігон по захороненню твердих побутових відходів (далі – полігон ТПВ), який знаходиться по вул. Андріївській, 29 та має загальну площу 21,5670 га, площа захоронення ТПВ становить 18,7 га.

Полігон ТПВ був утворений стихійно на місці кар'єру Крошенського цегельного заводу та експлуатується з 1957 року відповідно до Паспорту місця видалення відходів. На даний час, в місті відсутня альтернатива у сфері поводження з відходами, окрім, як їх захоронення.

На полігоні ТПВ в результаті анаеробного розкладання органічної складової відходів утворюється біогаз або так званий «звалищний» газ, який містить до 60% метану, що дозволяє його використовувати як місцеве паливо.

Так на території полігону, відповідно до умов договору укладеного між комунальним підприємством «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради та ТОВ «ЛНК», розміщено установку та влаштовано 42 свердловин для відкачування біогазу, що значно зменшує ризик виникнення самозаймання відходів та знижує рівень пожежної небезпеки на полігоні ТПВ.

Балансоутримувачем полігону ТПВ є комунальне підприємство «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради (дала – КП «АТП 0628»). Відповідно до Ліцензійних умов на провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів, затверджених постановою НКРЕКП від 04.04.2017 № 467, суб'єктами господарювання (ліцензіати), які проводять господарську діяльність з захоронення побутових відходів на полігонах, введених в експлуатацію до 16 лютого 2010 року, та звалищах повинні дотримуватись організаційних, кадрових, технологічних та спеціальних вимог.

На даний час, для отримання зазначеної ліцензії, яка дасть можливість функціонувати існуючому полігону до будівництва сміттєпереробного заводу та будівництва проектного полігону, ліцензіату необхідно провести роботи по огороженню полігону ТПВ, визначити коефіцієнт протифільтраційного екрану, розробити проект рекультивації полігону та затвердити Схему санітарної очистки міста Житомира.

Разом з тим, щорічно спостерігається тенденція до збільшення об'ємів відходів та загальної кількості ТПВ, захоронених на полігоні.

Таблиця №1

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік (станом на 01.09.2017 р.)
Обсяги прийнятих відходів на полігон ТПВ, м ³	549 874,0	551 550,61	576 806,74	447 564,48

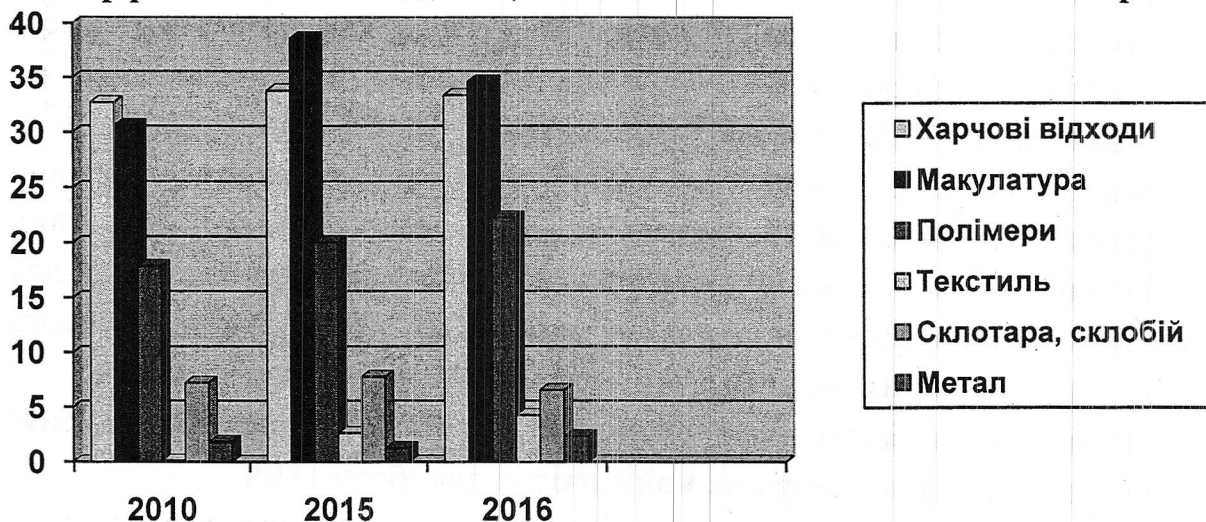
Загальна кількість ТПВ заховонених на полігоні ТПВ, м ³	12 028 658,76	12 580 209,37	13 157 016,11	13 604 580,59
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Крім збільшення об'ємів відходів, що потрапляють на полігон ТПВ, змінюється їх морфологічний склад. Враховуючи той факт, що дослідження з визначення морфологічного складу ТПВ в м. Житомирі не проводилось, на сьогоднішній день відсутні актуальні дані щодо складу твердих побутових відходів, які потрапляють на полігон для захоронення.

За даними внутрішнього дослідження, проведеного ТОВ «Екопромімпекс» у 2016 році, в морфологічному складі відходів, що надходять на полігон ТПВ, переважну частку становлять харчові відходи (30-40%), макулатура становить - 5-10%. Збільшується частка полімерних відходів (20-24%), з яких 90% - упаковка харчових продуктів, засобів побутової хімії та разовий посуд.

Разом з тим, до складу ТПВ входить важка мінеральна фракція, яка включає компоненти інертні до оточуючого природного середовища (цегла, каміння, кераміка, бетон, асфальт тощо) та може бути використана для пересипання шарів ТПВ при їх складуванні на полігоні ТПВ.

Морфологічний склад ТПВ, що вивозиться на полігон ТПВ по роках

Сезонні зміни складу ТПВ характеризуються збільшенням вмісту харчових відходів з 25-28% навесні до 30-40% восени, що пов'язане зі збільшенням споживання овочів і фруктів у раціоні населення.

З метою належного надання послуг з вивезення ТПВ на території міста, підприємствами-перевізниками ТПВ встановлено значну кількість контейнерів для збору ТПВ (таблиця № 2).

Таблиця № 2

Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість контейнерів, шт.	1449	1624	1645	1800

Також, для покращення санітарного стану міста протягом останніх років за кошти міського бюджету влаштовано значну кількість контейнерних майданчиків для збору ТПВ (таблиця № 3).

Таблиця № 3

Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість влаштованих контейнерних майданчиків за поточний рік, шт.	118	13	22	7

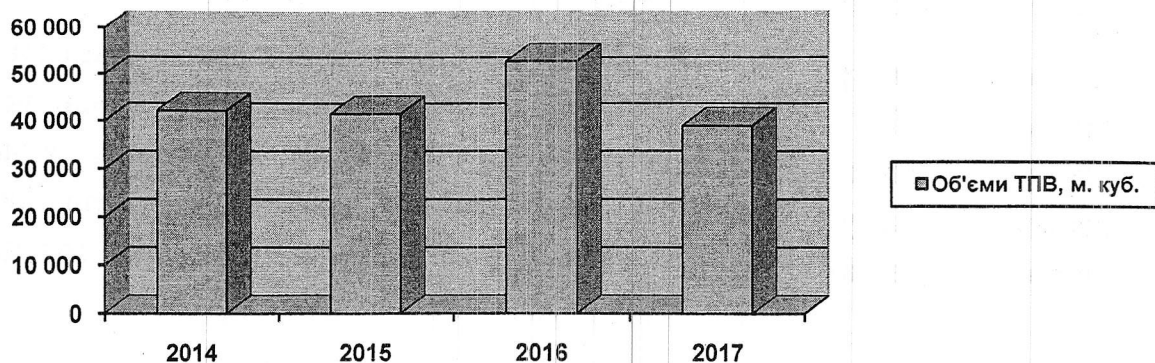
Разом з тим, частина населення, з якою не укладено договори на вивезення ТПВ, викидає відходи в найближче розташовані контейнери для їх збору, не сплачуючи за послугу з їх вивезення та захоронення. Зазначена ситуація призводить до переповнення контейнерів для збору ТПВ, засмічення прилеглої до них території та недоотримання коштів підприємствами-перевізниками ТПВ за послугу з вивезення ТПВ.

На даний час, близько 90 % території міста з приватною житловою забудовою мають договірні відносини з підприємствами-перевізниками на послугу з вивезення ТПВ. Однак враховуючи відсутність можливості у підприємств-перевізників ТПВ встановити контейнери на зручній для мешканців відстані (розміщення контейнерів можливе лише біля парканів приватних житлових будинків), заїзду спецавтотранспорту на вузькі провулки та проїзди для здійснення вивезення побутових відходів, значний відсоток населення, які мають договори на послугу з вивезення ТПВ, не здійснює сплату за надану послугу.

На територіях з багатоповерховою житловою забудовою також існує проблема облаштування контейнерних майданчиків для збору ТПВ.

В зв'язку з масовими зверненнями мешканців багатоповерхівок на незручності пов'язані з функціонуванням сміттепроводів, житлово-експлуатаційними підприємствами міста проводяться роботи по їх закриттю. Але в переважній більшості випадків, враховуючи щільність забудови, відсутня можливість влаштування сміттезбірних майданчиків на прибудинкових територіях житлових будинків відповідно до Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 №145.

Враховуючи вищезазначене, на території міста щороку утворюються нові стихійні сміттєзвалища.

Таблиця №4

Об'єми ТПВ вивезених КП «АТП 0628» Житомирської міської ради з несанкціонованих та новоутворених стихійних сміттєзвалищ

Роки	2014	2015	2016	2017 (станом на 01.09.2017 р.)
Об'єми ТПВ, м ³	42 242	41 547	52 876,2	39 002,0

Окрім негативного впливу на навколишнє природне середовище, санітарний стан міста, утворення стихійних і неконтрольованих сміттєзвалищ призводить до витрачання бюджетних коштів на їх ліквідацію.

Також у місті існує проблема складування великогабаритних і будівельних відходів біля контейнерів для збору ТПВ та їх вивезення.

В зв'язку з тим, що на даний час вивезення великогабаритних та будівельних відходів не входить до складу тарифу на послугу з вивезення ТПВ, на території з багатоповерховою житловою забудовою, вивезення зазначеного виду відходів здійснюється силами житлово-експлуатаційних підприємств міста.

При складуванні великогабаритних відходів біля контейнерів, які розміщені на території з приватною житловою забудовою, що не належить до території санітарного прибирання жодного житлово-експлуатаційного підприємства, виникає непорозуміння щодо виконавця зазначених робіт.

Збирання побутових відходів є основним завданням санітарного очищення міста і здійснюється спеціалізованими автомобілями. Значна частина наявної у комунального підприємства техніки для надання послуг з вивезення та захоронення ТПВ застаріла (зношеність технічного обладнання сягає близько 50 %).

Разом з тим, відсутність ефективної системи збирання відходів, а саме: відходів з паперу, картону, скла та полімерів, призводить до втрати вагомого ресурсного потенціалу.

Відходи упаковки, як сировинний потенціал можуть замінювати первинні ресурси і відігравати важливу роль в розвитку економіки, сприяючи ресурсозбереженню. Тож, доцільним є максимально широке та економічно ефективне їхнє використання, забезпечення належного збирання та заготівлі використаної упаковки як вторинної сировини.

На території міста роздільний збір ТПВ впроваджено лише частково шляхом встановлення ПП «ВЖРЕП №4» контейнерів для збору вторинної сировини (пластикової тари, ПЕТ-пляшки) та придбано в рамках проекту, який став переможцем бюджету участі в місті Житомирі 116 контейнерів для роздільного збору ТПВ, а саме: жовті-метал, червоні-пластик, сині-папір, зелені-скло.

Таблиця №5

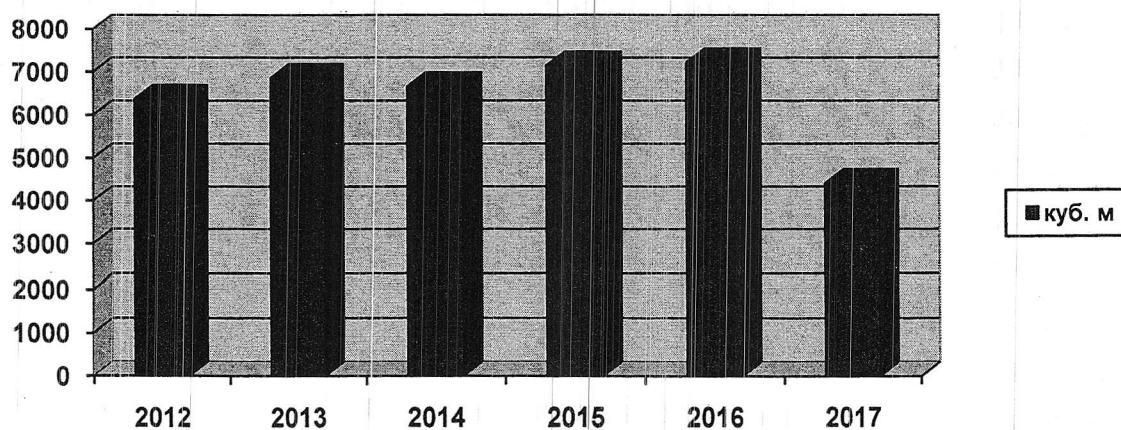
Кількість контейнерів для роздільного збору ТПВ встановлених на території міста за 2014-2017 роки.

Роки	2014	2015	2016	2017
Кількість контейнерів, шт.	412	630	630	701

Таблиця №6

Загальний обсяг вторинної сировини, що утворилась в результаті роздільного збору ТПВ здійсненого ПП «ВЖРЕП №4»

Роки	2012	2013	2014	2015	2016	2017 рік (станом на 01.09.2017 р.)
Об'єм відібраної вторинної сировини, м ³	6372	6855	6658	7146	7224	4412

Відсоток відібраної вторинної сировини за допомогою сітчастих контейнерів

Таблиця № 7

Показник	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Питома вага відібраної вторинної сировини у	8,3	7,7	7,9

загальному об'ємі, прийнятих відходів на полігон, %			
---	--	--	--

Окрім часткового впровадження роздільного збору ТПВ, в 2015 році, між Житомирською міською радою та ТОВ «Екопромліплекс» укладено угоду відповідно до якої, зазначеним підприємством встановлено на території полігону ТПВ сортувальну лінію. Однак, враховуючи, що технічні потужності зазначеного обладнання не були розраховані на сортування загальних відходів (несортованих), дана лінія, після чергового виходу з ладу, зупинилась та з 2016 року не функціонує.

Разом з тим, крім зазначеного організованого роздільного збору в місті спостерігається відбір вторинної сировини, певними верствами населення, безпосередньо з контейнерів для загального та роздільного збору ТПВ. Процес так званого «відбору» призводить до пошкодження контейнерів, засмічення сміттєзбірних майданчиків та прилеглої до них території, як наслідок, погіршення санітарного стану міста в цілому. Такого роду «відбір» призводить до зменшення кількості відходів, що підлягають вторинній переробці. Тому впродовж останніх років, не дивлячись на збільшення кількості відходів, відсоток відібраних вторинних ресурсів значно не зріс.

На даному етапі, в місті відсутнє роздільне збирання та утилізація відходів, що містять токсичні компоненти, що підвищує ризик забруднення навколишнього середовища небезпечними речовинами. До таких небезпечних відходів належать: відходи електричного та електронного обладнання, батарейок, батарей та акумуляторів, медичні відходи.

Постійна поява нових технологій, функцій, зміна дизайну сприяють скороченню життєвого циклу продуктів і прискорюють виведення з використання застарілих електричних та електронних приладів що призводить до різкого зростання кількості їх відходів. Відходи електричного та електронного обладнання є дуже небезпечними, оскільки багато з них містять токсичні метали - свинець, ртуть, кадмій, хром та берилій. Близько 70% небезпечних для навколишнього природного середовища та здоров'я людини речовин, що знаходяться в побутових відходах, міститься саме у відходах електричного та електронного обладнання.

Батарейки, батареї та акумулятори стають все більш поширеним джерелом живлення для широкого ряду електричних приладів як домашнього, так і професійного вжитку і є невід'ємною частиною повсякденного життя людей. Однак, вони містять токсичні важкі метали, такі як нікель, кадмій або ртуть. При руйнування їх корпусу, важкі метали потрапляють в землю, спричинюючи забруднення води і ґрунту.

Також небезпечними є відходи, що утворюються в медичних установах, науково-дослідних центрах і лабораторіях, пов'язаних з медичними процедурами, а саме: гострі відходи - використані або невикористані гострі предмети

(наприклад голки, шприци, піпетки); фармацевтичні відходи - лікарські препарати з вичерпаним строком дії, частково використані флакони; хімічні відходи - відходи, що містять хімічні речовини (розбиті ртутні термометри, прилади для вимірювання кров'яного тиску).

Окрім ситуації, що склалась з поводженням із ТПВ, в місті існує проблема поводження з рідкими побутовими відходами, які також відносяться до переліку побутових відходів.

На території міста з приватною житловою забудовою розміщена значна кількість надвірних вбиралень (вигреби), що не знаходяться на балансовому обліку житлово-експлуатаційних підприємств та викачуються за допомогою спеціалізованої техніки (асенізаційна машина), за власний рахунок мешканців приватних будинків. Рідкі відходи після їх видалення спеціалізованою технікою доправляються до спеціально відведених місць, для скиду в міську централізовану каналізаційну систему.

Вигреби на території міста можуть розміщуватись лише відповідно до Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 №145.

Разом з тим, в 2016 році КП «ЖВПАР» Житомирської міської ради було придбано 11 (одинадцять) біотуалетів, що встановлюються та обслуговуються підприємством під час проведення масових заходів, у 2017 році придбано 5 (п'ять) біотуалетів, які встановлено в центральній частині міста та в місцях масового скупчення людей за адресами: вул. Бориса Лятошинського та майдан ім. С.П. Корольова.

Разом з тим, зазначена кількість біотуалетів не здатна вирішити проблему відсутності громадських вбиралень на території міста та створити належні умов для здійснення фізіологічних потреб громадян.

Розв'язання вищезазначених проблем можливе шляхом розробки та реалізації Програми поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки.

2.5. Екологічна освіта та інформаційна діяльність

У подоланні сучасної глобальної екологічної кризи визначальним є формування екологічної свідомості, культури і цілісного екологічного світогляду. Тому, Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», одним із пріоритетних напрямів визначено підвищення рівня суспільної екологічної свідомості широких верств населення, і відповідно, цей напрям є одним із основних завдань виконавчого комітету Житомирської міської ради.

Ст. 15, 19 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» передбачено забезпечення місцевими радами та виконавчими

органами міських рад у галузі охорони довкілля реалізації екологічної політики України, екологічних прав громадян шляхом:

- систематичного та оперативного інформування населення, підприємств, установ і організацій про стан навколишнього природного середовища;
- створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем;
- організації екологічної освіти та екологічного виховання громадян.

Можливість участі громадськості в розробці політики в сфері охорони навколишнього природного середовища передбачена Постановою КМУ від 15.10.2004 року № 1378 «Деякі питання забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Екологічна освіта в регіоні розглядається сьогодні як один з потужних засобів, що може забезпечити зміну ставлення людини і суспільства в цілому до навколишнього середовища: із ставлення руйнівного, споживацького на дбайливе, бережливо-відновлювальне. Це важливий інструмент реалізації конституційного права кожного громадянина України на безпечне для життя і здоров'я довкілля, права на вільний доступ до інформації про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту, права на її поширення (ст. 50 Конституції України). В Україні необхідність формування екологічної культури громадян, як складової загальної культури особистості, зафіксовано, зокрема, у Державній національній програмі „Освіта. Україна XXI століття”, „Національній доктрині розвитку освіти”, „Концепції національного виховання” та низці інших нормативно-правових документів. Однак, незважаючи на це, система загальної екологічної освіти в Україні продовжує бути фрагментарною, слабкою концептуально, декларативною, а отже, і неефективною. Разом з тим, створення системи громадської екологічної просвіти та виховання, як зрештою і самої екологічної освіти, ще не є пріоритетом державної політики України.

Як впливає із аналізу різних сфер освіти та громадського виховання - від дошкільної освіти до освіти керівних працівників - у регіоні, особливо в теперішній час, необізнаність в питаннях раціонального використання природних ресурсів та охорони довкілля, викликана низькою екологічною культурою, низьким рівнем екологічної свідомості, а часто і байдужістю до актуальних екологічних проблем як України загалом, так і місця свого перебування чи проживання. Загальні негативні тенденції, які спостерігаються в системі державної освіти, впливають на стан і громадської екологічної просвіти та виховання. Це викликано:

- багаторічним пануванням ідеології споживацького ставлення до природи; — незнанням і руйнуванням народних традицій раціонального природокористування;
- недооцінкою екологічних знань у системі загальнодержавної освіти; — відсутністю необхідної законодавчої бази та конкретних механізмів реалізації права громадян на екологічну освіту;
- недостатньою відповідальністю виконавчих структур;

– відсутністю контролю за виконанням прийнятих рішень, що впливають на стан довкілля; – слабким матеріально-технічним та методичним забезпеченням навчально-виховного процесу;

– недосконалою системою навчання і перепідготовки кадрів;

– відсутністю державної підтримки діяльності громадських організацій, молодіжних організацій та інших структур, які займаються екологічною просвітою та вихованням. Ознайомлення із станом екологічної просвіти населення в області показує, що вона частково здійснюється в межах формальної освіти, і поки що в незначній мірі в межах неформальної.

Найбільший вплив на формування особистості, в тому числі на екологічну свідомість, має школа та позашкільні навчальні заклади.

На сучасному етапі реформування освіти має утвердитися нова позиція стосовно екологічної освіти як до інструменту соціалізації індивідуума, його адаптації до життя в урбанізованому середовищі в умовах розвитку громадянського, інформаційного суспільства. Такий підхід до розуміння екологічної освіти дає змогу представити її як нову освітню галузь з над предметними функціями, спрямованими на формування ціннісних орієнтацій ставлення до навколишнього середовища: природного і штучного — перетвореного людською діяльністю, та внутрішнього світу самої людини, її здоров'я, духовних і матеріальних потреб. Екологічна освіта повинна отримати статус стратегічної, масштабної, важливої пріоритетної галузі, з розширенням і оновленням змістом, формою та методами навчання.

Учні позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів міста успішно щорічно беруть участь у багатьох заходах екологічного спрямування. Організація таких акцій і заохочення підростаючого покоління до участі в природоохоронній роботі потребують залучення відповідних коштів та чималих зусиль вчителів.

3. Мета Програми та основні цілі

Основною метою Програми є забезпечення безпечних умов проживання населення, збереження унікальних природних особливостей міста, зменшення техногенних забруднень, раціональне використання природних ресурсів та формування у жителів міста Житомира екологічної культури.

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ:

- Визначення шляхів покращення складових довкілля міста (атмосферне повітря, водні ресурси, природно-заповідний фонд і зелені насадження загального користування, побутові і промислові відходи) та їх поетапна реалізація;
- Поліпшення санітарно-гігієнічного та екологічного стану міста;
- Удосконалення економічних та організаційних механізмів залучення позабюджетних джерел фінансування для виконання природоохоронних заходів, дозволених законодавством;

- Координація природоохоронної діяльності суб'єктів господарювання усіх форм власності;
- Забезпечення контролю за збереженням, раціональним використанням і відтворенням природних ресурсів міста;
- Залучення громадськості до участі і вирішенні екологічних проблем міста;
- Підвищення рівня екологічної свідомості та культури мешканців міста.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, показники результативності

4.1. Водні ресурси

Для досягнення мети Програми необхідно усунути зазначені вище проблеми, зберегти в основі існуючу систему водопостачання з її кардинальним технічним переоснащенням, модернізацією та вдосконаленням.

Впровадження планових заходів Програми допоможе підвищити надійність систем водопостачання і водовідведення, запобігти значним витратам коштів на ліквідацію аварійних ситуацій. Якісно поліпшить надання послуг.

Впровадження Програми забезпечить створення комплексного обслуговування з підвищенням якості та надійності водопостачання і водовідведення, створить сприятливі умови для залучення інвесторів.

Крім того, виконання передбачених заходів дозволить досягти зменшення споживання електричної енергії, скоротити подачу води, що дозволить зменшити експлуатаційні витрати, зменшення витрат на ремонти, продовження терміну експлуатації труб, надійне перекачування стоків, покращення обслуговування споживачів, забезпечить охорону навколишнього природного середовища та знизить загрозу забруднення і негативного впливу на громадське життя.

Покращуючи якість питної води, місто передусім дбає про здоров'я житомирян і фінансування цієї Програми у міському бюджеті має бути і числі пріоритетних.

4.2. Атмосферне повітря

Для досягнення мети Програми необхідно усунути зазначені вище проблеми, зберегти в основі існуючу систему теплопостачання з її кардинальним технічним переоснащенням, модернізацією та вдосконаленням.

Пріоритетним в такому підході є захист навколишнього середовища та здоров'я людини, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, узгодження економічних, екологічних та соціальних інтересів мешканців з метою забезпечення сталого розвитку міста.

Для досягнення цієї мети одним з пріоритетних напрямків підприємства є реалізація проектів з розвитку системи теплопостачання та енергоефективності у м. Житомирі, які передбачені за фінансування Європейського Банку Реконструкції та Розвитку (ЄБРР), згідно умов укладеного кредитного договору, та державного секретаріату з економічних питань Швейцарської Конфедерації

(СЕКО), згідно умов укладеного Меморандуму про взаєморозуміння щодо надання технічної та фінансової допомоги для проекту з енергоефективності у м. Житомирі.

Загальні переваги після реалізації обох проектів:

- Зменшення споживання природного газу складатиме до 15 млн. нмз у рік;
- Зменшення споживання електроенергії складатиме до 23,5 тис. МВт-год у рік;
- Втрати теплопостачання зменшаться до 114,6 тис. Гкал у рік;
- Зменшення викидів (CO_2 , SO_2 , NO_x та ін.) до 29,8 тис. тон у рік.

4.3. Рослинні ресурси

Основними шляхами вирішення питань розвитку та збереження зелених зон є:

- збільшення лісистості приміських територій, за рахунок деградованих, малопродуктивних і техногенно-забруднених земель, що не використовуються у сільському господарстві;
- додаткові захисні насадження уздовж доріг, навколо промислових підприємств;
- створення нових парків, скверів, бульварів, вуличних зелених насаджень в місцях нового житлового будівництва;
- активне впровадження квіткового оформлення населених пунктів, в'їздів до них;
- формувальна, омолоджувальна обрізка та санітарна прочистка дерев та кущів;
- розвиток та укріплення матеріально-технічної бази розсадників декоративних культур і оранжерейно-парникових господарств для розширення асортименту саджанців дерев, кущів, квіткової розсади;
- оновлення якісного стану і збільшення асортименту зелених насаджень при здійсненні реконструкції і ремонтів об'єктів зеленого господарства, своєчасне виконання комплексних агротехнічних заходів з утримання зелених насаджень, їх захисту від хвороб і шкідників, кореневого і позакореневого підживлення добривами;
- застосування програм і комп'ютерної техніки для створення автоматизованих інформаційно-аналітичних систем управління утриманням зелених насаджень, обліку змін, що відбуваються з озеленими територіями, отримання і використання даних для закладки шкілок декоративних культур в розсадниках, вирощування насаджень необхідного асортименту для заміни існуючих, здійснення моніторингу вікового, видового, якісного станів зелених насаджень;
- залучення громадських організацій до участі в заходах, які передбачені Програмою;
- щорічне коригування Програми, враховуючи реальну ситуацію, з метою визначення першочергових заходів тощо.

4.4. Поводження з ТПВ

розв'язання зазначених вище проблем можливе шляхом:

1. Забезпечення експлуатації існуючого полігону ТПВ у спосіб, що не спричиняє негативному впливу на навколишнє середовище.
2. Передбачається виконання заходів направлених на проведення робіт з капітального ремонту II-ї частини дамби фільтраційних відстійників, будівництво огорожі полігону, придбання і встановлення обладнання для відлякування птахів, визначення коефіцієнту фільтрації існуючого протифільтраційного екрану полігону ТПВ, завершення роботи по будівництву під'їзної дороги до робочих карт полігону та її освітлення, проведення проектних робіт з рекультивації полігону.
3. 2. Проведення заходів направлених на створення системи поводження з твердими побутовими відходами, шляхом будівництва сміттєпереробного об'єкта.
4. Для досягнення якісного результату, необхідно провести аналітичну роботу із залученням експертів та консультантів, яка дасть можливість визначити найефективнішу та найдодільнішу технологію поводження з ТПВ для міста, а саме: механіко-біологічне оброблення (МБО) чи спалювання.
5. Одночасно, для комплексного вирішення питання поводження з ТПВ та з метою в подальшому виконувати роботи по рекультивації існуючого полігону, будівництво сміттєпереробного заводу повинно проводитись паралельно з будівництвом нового полігону по захороненню ТПВ.
6. Для вирішення зазначених питань, заплановано проведення робіт по відведенню земельної ділянки та проведення техніко-економічного обґрунтування з будівництва даних об'єктів.
7. Здійснення комплексу досліджень для виявлення і визначення ресурсної цінності відходів з метою їх ефективного використання шляхом здійснення робіт по визначенню морфологічного складу ТПВ із залученням спеціалізованих організацій, які мають відповідні ліцензії на провадження такого виду діяльності.
8. Будівництво заводу дасть змогу здійснити часткову рекультивацію полігону ТПВ, що включає наступні етапи:
 - озчищення частини території полігону від звалищного ґрунту і його захоронення на існуючому полігоні ТПВ, з метою організації ставків фільтрату та поверхневих вод;
 - будівництво ставків фільтрату і поверхневих вод;
 - будівництво розподільчих дамб в існуючих водоймах фільтрату;
 - перекачування існуючого фільтрату в побудовані ставки накопичення фільтрату;

- поетапне будівництво, на місці існуючих ставків фільтрату, систем збирання фільтрату та поверхневих вод з існуючого полігону з ізоляцією їх від впливу на прилеглу територію;
- вирівнювання площі полігону;
- облаштування системи збирання і утилізації біогазу на площі території полігону;
- технічний етап рекультивації полігону, який включає шар суглинку, газовий дренаж, геотекстиль, синтетична гідроізоляція, шар піску, суглинок, родючий ґрунт;
- біологічний етап рекультивації терміном 4 роки (добір асортименту багаторічних трав, підготовка ґрунту, сівба і догляд за посівами);
- передача відомствам для цільового використання (лісове господарство, зеленбуд).

9. Забезпечення повного збирання, своєчасного знешкодження перевезення та видалення відходів за допомогою впровадження новітніх (сучасних) технологій.
10. Планується розроблення та затвердження схеми санітарного очищення міста, оновлення контейнерного парку шляхом придбання контейнерів для збору ТПВ єврозразка, проведення проектних та організаційних робіт з подальшим встановленням на території мікрорайонів міста, підземних, напівпідземних контейнерів для збору ТПВ, ємністю 3-5 м³. Для здійснення вивезення відходів з підземних та напівпідземних контейнерів КП «АТП 0628» Житомирської міської ради, необхідно придбати спеціалізований автотранспорт (сміттєвози) з маніпулятором.
- 11.3 метою вирішення питання надання послуг на території з приватною житловою забудовою, передбачено придбання компактних сміттєвозів та контейнерів об'ємом 120-140 літрів, які надаватимуться кожному домогосподарству відповідно до договорів на вивезення ТПВ укладених з мешканцями приватних домоволодінь.
12. Створення умов для реалізації роздільного збирання побутових відходів.
13. При впровадженні на території міста технології МБО, один із підземних, напівпідземних контейнерів буде передбачений для збору ПЕТ-пляшки, скла і паперу та відрізнятиметься від інших кольором кришки. У разі необхідності кількість контейнерів для роздільного збору можливо збільшити шляхом зміни кольору кришки. Також планується облаштувати майданчики для великогабаритних та будівельних відходів.
14. Мінімізації утворення відходів та зменшення небезпечності.
15. Забезпечення безпечного видалення відходів, що не підлягають утилізації.
16. Забезпечення комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів.

17. Проведення робіт по вилученню небезпечних побутових відходів із відходів, які викидаються мешканцями міста в загальні контейнери для збору ТПВ.
18. Сприяння залученню недержавних інвестицій та інших позабюджетних джерел фінансування у сферу поводження з відходами.
19. Підвищення рівня екологічної свідомості та культури населення та підприємців шляхом проведення інформаційних кампаній, спрямованих на формування у мешканців власної позитивної думки про необхідність свідомої участі у заходах, спрямованих на раціональне поводження з відходами, зміну їх споживчої поведінки, ознайомлення громадськості з негативним впливом ТПВ на довкілля.

4.5. Екологічна освіта

Учні позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів міста успішно щорічно беруть участь у багатьох заходах екологічного спрямування. Організація таких акцій і заохочення підростаючого покоління до участі в природоохоронній роботі потребують залучення відповідних коштів та чималих зусиль вчителів.

Управлінням освіти та навчальними закладами міста проводиться така екологічна робота :

- трудові акції (міські, обласні, Всеукраїнські) : “Посади і збережи дерево”, “ Марш парків ”, “ Ошатні двори ”, “ Животоки рідної землі ”, “ Майбутнє лісу в твоїх руках ”, “ Парад квітів біля школи ”, “ Очистимо планету від сміття ”, “ Екологічна стежка ”, “ Флора України - компас у зеленому світі ”;
- екологічні акції “День юного натураліста ” і “ Чиста Україна - чиста Земля”. У проведенні акцій у 2017 році учасниками є 28 загальноосвітніх навчальних закладів міста: ЗОШ № 1, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 26, 27, 30, 33, г.г. № 1, ліцей №2, 23, екологічний ліцей № 24, ліцей № 25, міський колегіум, міський ліцей при ЖДТУ, приватна школа «Всесвіт»;
- залучено учнівську молодь із 38 ДНЗ до участі у Всеукраїнській акції “ Зелений паросток майбутнього ” за напрямками “ Чисте повітря ”, “ Жива зелена хвиля подвір'я ”, “ Лісам, паркам, скверам – бути чистими ”, “ Чисті прибережні смуги – живі водні плеса і джерела ”. Метою заходів є активізація участі молоді у Всеукраїнських масових заходах, поєднання зусиль органів місцевого самоврядування, громадських організацій, підприємств, установ у вирішенні екологічних завдань;
- члени шкільного лісництва ЗОШ №15,26 є активними помічниками Богунського лісництва у санітарній очистці лісу, насаджуванні дерев, огорожі мурашників. У Станишівському лісо розпліднику учнями шкіл висаджено 200 кущів та дерев;
- традиційно проводиться міський етап XI Всеукраїнського конкурсу колективів екологічної просвіти «Земля – наш спільний дім». У конкурсі беруть участь команди ЗНЗ міста. Вони демонструють високий рівень екологічного

виховання у навчальному закладі, практичну діяльність, зв'язок з екологічними організаціями, нестандартний підхід до вибору тематики, оригінальність художнього оформлення ілюстрованого матеріалу, застосування технічних засобів та високий рівень виконання. Переможець обласного та всеукраїнського конкурсу в 2017 році команда «Екофактор» ЗОШ № 28;

- кожного року на базі екологічного ліцею №24 проводиться міський екологічний фестиваль «Голос Землі» за різноманітними розділами. У 2017 році в конкурсі взяли участь 110 учнів з 26 навчально-виховних закладів міста. У поданих матеріалах представлено екологічні проекти з охорони і збереження природи рідного краю та його ресурсів, розкрито негативні наслідки діяльності людини на екосистеми та шляхи їх подолання;

- загальноосвітні навчальні заклади міста є активними учасниками обласного Всеукраїнського фестивалю екологічної творчості молоді «Свіжий вітер». У 2017 році учні ЗОШ №5 і ЗОШ №30 нагороджені грамотами та подарунками за створення власних костюмів з природного матеріалу або матеріалу вторинного використання;

- проведені конференції, диспути, захисти екологічних проектів, олімпіади, ведеться пошукова робота в рамках МАН України, агітаційно-пропагандистська робота;

- на базі дошкільних, загальноосвітніх навчальних закладів проводиться дослідницько – експериментальна робота Всеукраїнського рівня з метою перевірки рівня сформованості мотивації особистості до дій і моделей поведінки, орієнтованих на стиль життя в дошкільному і шкільному віці.

Одним із засобів підвищення екологічної обізнаності населення щодо стану довкілля, екологічних проблем та шляхів їх вирішення, відповідальності за порушення вимог чинного природоохоронного законодавства України є видання та розповсюдження поліграфічної продукції відповідного спрямування.

В наступному планується урізноманітнити напрямки просвітницької роботи, ширше залучати громадськість до участі у вирішенні місцевих екологічних проблем, сприяти діяльності громадських екологічних організацій.

5. Очікувані результати виконання Програми

5.1. Водні ресурси

1. Заміна 20 км водогону. трубопроводів сприятиме зменшення виробничих витрат та витоків. В результаті зменшується кількість води, яку необхідно очищувати, підвищиться її якість, зменшиться кількість ремонтів, забезпечить більш стабільне водопостачання, підвищить ефективність роботи та економію енергоресурсів і збільшення терміну експлуатації обладнання.
2. Каналізування мікрорайонів та вулиць сприятиме поліпшенню екологічного стану в місті та забезпечити централізованою системою каналізації як приватний сектор так і нові мікрорайони.

3. Перекладка і реконструкція аварійних і проблемних мереж дасть змогу зменшити витoki стічних вод на 10-15%, зменшить аварійність мереж, а також забезпечить покращення екологічного стану території міста.
4. Продовження будівництва самопливного каналізаційного колектора тунельного типу загальною довжиною L-3,88 км (залишок проходки колектора -1,9км) дозволить вивести з роботи 4 КНС і за рахунок цього зменшити витрати на їх обслуговування, забезпечить надійність роботи каналізаційної системи та можливість ремонту старих колекторів.
5. В результаті реконструкції каналізаційних станцій буде досягнута економія електроенергії до 30%, підвищить ефективність і якість очистки стічних вод та створення комплексної системи обліку стічних вод і електроенергії з виводом даних на центральний сервер що в свою чергу призведе до покращення екологічного стану території міста.
6. Основним об'єктом реконструкції є КОС-2, на майданчику якого відбудеться об'єднання усіх наявних на підприємстві потужностей по очищенню стічних вод з усього міста. Реконструкція очисних споруд передбачає вирішення проблеми по переробці та утилізації надлишкового мулу.
7. На майданчику КОС-2 буде нова сучасна станція потужністю 60 тис. м3 для повного очищення вхідних стічних вод і зневоднення мулу, що суттєво знизить скиди та вміст шкідливих часток та біогенних елементів у приймальній водоймі/річці. У зв'язку з переведенням всіх стоків на КОС-2 постає необхідність у перенаправленні стоків з КОС-1 на КОС-2. Дана проблема вирішується будівництвом нової каналізаційної станції в існуючому усереднюючому резервуарі на ОСК-2.
8. Для підвищення надійності та безперебійної роботи головної каналізаційної станції передбачається будівництво та реконструкцію головних каналізаційних колекторів, що дасть змогу зменшити витoki стічних вод на 10-15%, зменшить аварійність мереж, а також забезпечить покращення екологічного стану території міста.
9. Реконструкція головної каналізаційної станції впровадження нових енергозберігаючих технологій з заміною насосного обладнання з електродвигунами на менш енергоємні із застосуванням пристрою частотного регулювання.
10. Перенесення всіх потужностей на ОСК-2 та реконструкція морально застарілого обладнання на ГКНС приведе до економії 13 млн. грн на рік.
11. Будівництво додаткових напірних колекторів з підведенням резервних джерел живлення забезпечить КНС на випадок аварії на колекторі чи на лініях електропостачання резервом в 100%, що в свою чергу виключає

можливість появи екологічних катастроф по розливу(викиду) стічних вод.

5.2. Атмосферне повітря

1. Скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів за рахунок заміни фізично зношених тепломереж, встановлення індивідуально-теплових пунктів, модернізації котелень, будівництво трьох електростанцій на трісці деревини загальною потужністю 8 МВт;
2. Рациональне та ефективне збільшення використання енергії біомаси, як джерела палива для теплогазопостачання у м. Житомирі, з метою не тільки скорочення прямих викидів парникових газів CO₂ за період впровадження програми, але й збереження екосистеми регіону;
3. Забезпечення систематичного (щорічного) зменшення енергоемності продукції, робіт і послуг у сфері ЖКГ;
4. Удосконалення системи управління виробництвом, постачанням та споживанням теплової енергії;
5. Всебічне сприяння пріоритетності інноваційних технічних, технологічних, економічних рішень в діяльності галузі і особливо у сфері енергоефективності та енергозбереження;
6. Оснащення галузі приладами обліку і регулювання постачання і споживання енергетичних ресурсів;
7. Реалізація пілотних проектів з найбільш ефективних рішень щодо виробництва і споживання енергетичних ресурсів;
8. Забезпечення наскрізного обліку і контролю вироблення, транспортування, подання споживачу теплової енергії;
9. Створення системи енергетичного менеджменту систем теплопостачання;
10. Реалізація на постійній основі моніторингу виконання заходів програми, досягнення запланованих показників енергоефективності та енергозбереження;
11. Створення механізмів стимулювання енергозбереження;
12. Сприяння реалізації збалансованої цінової політики на продукцію та послуги теплопостачання, яка має забезпечити покриття витрат на їх виробництво.

5.3. Рослинні ресурси

Очікуваним результатом розвитку озелених територій загального користування відповідно до ландшафтно-планувальних засад є збільшення площ зелених зон та розширення їх рекреаційних можливостей за рахунок максимального озеленення населених пунктів, захисних насаджень на схилах, навколо водойм, у районах нової житлової забудови. Реалізація заходів Підпрограми спрямована на підтримку належного рівня забезпеченості населення

якісними озеленими територіями загального користування згідно з державними будівельними і санітарними нормативами.

Реалізація заходів Підпрограми дозволить: забезпечити озеленення населених пунктів; зберегти біологічне та ландшафтне різноманіття; покращити якісні та кількісні показники до нормативних; раціонально використати видалення зелених насаджень з метою подальшого їх застосування для потреб територіальної громади (малі архітектурні форми, дитячі майданчики тощо); провести роботу в дошкільних дитячих закладах, серед учнівської молоді, мешканців селищ та сіл щодо важливості збереження та збільшення зелених насаджень для покращення екологічної ситуації та здоров'я людей; залучити мешканців населених пунктів до проведення акцій з озеленення; поліпшити стан навколишнього природного середовища, його естетичні та екологічні складові; провести омолодження існуючих парків, скверів, алей шляхом вирубування сухостійних, аварійних дерев; запобігти травматизму та нещасним випадкам в населених пунктах шляхом вирубки аварійних дерев; утримувати в належному естетичному стані парки, сквери та алеї в населених пунктах; здійснювати захист територій зелених насаджень від нецільового використання.

Ефективність Підпрограми полягає в тому, що розробка і впровадження концепції ландшафтно-архітектурних комплексів при створенні нових зелених зон, озелененні житлових кварталів, упорядкуванні клумб і квітників надасть змогу відновити естетично-виховні функції зеленої зони, а системний підхід до розвитку насаджень в населених пунктах надасть можливість створити концепцію розвитку зеленої зони, впровадження якої у зелене будівництво сприятиме покращенню екологічних умов довкілля. Складання кадастру зелених насаджень і оцінка їх стану дасть можливість скласти плани реконструкції скверів, парків з використанням рослин, стійких до екологічних та природних умов.

5.4. Поводження з ТПВ

1. зменшення негативного впливу відходів на навколишнє середовище і здоров'я людей;
2. забезпечення максимального збирання ТПВ із збереженням кількісного складу корисних фракцій, які підлягають вторинній переробці або утилізації;
3. максимальне ефективне та раціональне використання вторинної сировини;
4. зменшення обсягів побутових відходів, що потрапляють на полігон;
5. будівництво сміттєпереробного заводу та полігону для захоронення ТПВ;
6. початок проведення робіт з рекультивації полігону ТПВ;
7. максимальне охоплення території міста з приватною житловою забудовою послугами збирання та вивезення ТПВ;
8. зменшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ;

9. покращення благоустрою та санітарного стану міста;
10. підвищення рівня свідомості та відповідальності щодо поводження з побутовими відходами;
11. визначення для подальшого впровадження оптимальних методів вирішення питання поводження з небезпечними відходами, які утворюються в побутовій сфері;
12. обрання оптимального шляху для вирішення питання відсутності громадських вбиралень на території міста.

5.5. Екологічна освіта

1. підготовка, підвищення кваліфікації й перепідготовка викладачів екологічних дисциплін з врахуванням нових підходів, організація екологічних семінарів і курсів, організація центрів перепідготовки тощо;
2. розробка й видання якісної навчальної літератури з екології (підручників, посібників, довідників, словників, методичних розробок) для шкіл, ПТУ, коледжів, технікумів і вищих навчальних закладів (у т.ч. на електронних носіях); розробка й видання екологічної літератури для дітей дошкільного віку; науково-популярних видань на екологічну тематику для широких верств населення;
3. виробництво радіо- і телепрограм на природоохоронну тематику, підготовка й організація систематичних показів по телебаченню навчальних, наукових і науково-популярних екологічних фільмів;
4. залучення громадських екологічних організацій, просвітницьких товариств до поширення екологічних знань та елементів екологічної культури серед широких верств населення;
5. започаткування програми підвищення кваліфікації та перепідготовки державних службовців, керівного складу підприємств, організацій, установ, підприємців, які мають право і можливість приймати екологічно значущі рішення у сфері практичної діяльності;
6. створення на базі об'єктів ПЗФ інформаційно-екологічних центрів, музеїв природи, мережі екологічних стежок та туристичних маршрутів, організація літніх екологічних таборів;
7. активізація роботи існуючих та створення нових центрів неформальної екологічної освіти

6. Обсяги та джерела фінансування Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів міського бюджету та інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

7. Строки та етапи виконання Програми

Програма програми охорони навколишнього природного середовища м. Житомира на 2019-2021 роки буде виконуватись протягом 2019-2021 років.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію діяльності та контроль за виконанням положень і заходів, передбачених цією Програмою, здійснюють в межах своєї компетенції:

- виконавчий комітет Житомирської міської ради;
- головні розпорядники коштів;
- зацікавлена громадськість.

Відповідальні виконавці – головні розпорядники коштів Програми, зазначені в Розділі 4, забезпечують цільове та ефективне використання коштів в межах бюджетних призначень.

Головні розпорядники коштів щомісячно та щоквартально до 25 числа місяця, що настає за звітним періодом, звіт про виконання заходів для контролю та своєчасної координації виконання заходів Програми, використання залучених ресурсів за призначенням.

Оцінка ефективності Програми виконується на підставі аналізу результативності показників, інформації, що міститься у бюджетних запитах, кошторисах та звітах про виконання природоохоронних заходів.

Заступник начальника КП «Інспекція
з благоустрою м.Житомира»
Житомирської міської ради

Т.В.Степаницька

Секретар міської ради

Н.М. Чиж

1.1. Заходи спрямовані на збереження та раціональне використання водних ресурсів

№ з/п	Завдання та зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, тис.грн.								Очікуваний результат
					2019 рік		2020 рік		2021 рік		Всього		
					план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Реконструкція з поглибленням водосховища "Відсічне" на р. Тетерів	2019 *	КП «Житомир-водоканал»	Фонд ОНПС	65 200,00						65 200,00		Зменшення виробничих витрат та витоків.
2	Будівництво каналізаційних мереж та споруд на них	2019-2021 *	КП «Житомир-водоканал»	Фонд ОНПС							197605,00		Підвищить ефективність і якість очистки стічних вод та створення комплексної системи обліку стічних вод і електроенергії з виводом даних на центральний сервер що в свою чергу призведе до покращення екологічного стану території міста.
3	Будівництво колектору глибинного залягання	2019-2021 *	КП «Житомир-водоканал»	Міський бюджет МБРР	200 000,00						200 000,00		Збереження водних ресурсів, ліквідація аварійних випусків у малі річки міста
4	Реконструкція 19 міських каналізаційно-насосних станцій	2019-2021 **	КП «Житомир-водоканал»	ФОПНС	108 817,43						108817,43		Забезпечення безперебійного перекачування господарсько-побутових стоків, попередження потрапляння забруднених стоків у малі річки міста
5	Реконструкція Головної каналізаційно-насосної станції	2019 ***	КП «Житомир-водоканал»	Міський бюджет	55 000,00						55 000,00		В результаті реконструкції та будівництва

6	Будівництво напірного колектора (D=1000 L=3000м) від КНС(ОСК1) до ОСК2	2019 ***	«Житомир-водоканал»	Бюджет				станція буде досягнута економія електроенергії до 24%, підвищить ефективність і якість очистки стічних вод. Ліквідація аварійних скидів неочищених стоків
7	Будівництво КНС в усереднюючому резервуарі на ОСК-1	2019 ***	КП «Житомир-водоканал»	Міський бюджет	10 540,00		10 540,00	
8	Реконструкція напірного колектора D300 на D1000 від ГКНС до ОСК1	2019 ***	КП «Житомир-водоканал»	ФОПНС	41 950,00		41 950,00	
9	Будівництво спостережних свердловин по периметру мулових майданчиків на території очисних споруд каналізації	2019 **	КП «Житомир-водоканал»	ФОПНС	300,00		300,00	Підвищення надійності систем водопостачання і водовідведення
10	Будівництво зливового колектору по вул. Покровська від вул. Грушевського до вул. С. Бандери в м.Житомирі	2019 ***	КП ЕІНС	ФОПНС	2528,10		2528,10	
11	Виконання робіт відповідно до проекту: "Благоустрій русел річок Крошенка та Руденка з капітальним ремонтом гідропоруд в м.Житомирі" (корегування ПКД)	2019 ***	КП ЕІНС	Обласний бюджет	329,70		733,40	
				Міський бюджет	403,70			Покращення якості очисних стічних вод, покращення санітарно-екологічного стану поверхневих водних об'єктів та річок, дотримання технологічного регламенту (ГДС), недопущення підтоплення міських територій, зменшення негативного впливу неочищених
12	Введення в дію "Правила приймання стічних вод атмосферних опадів, скидної води та нормативно чистих вод в Житомирську міську дощову каналізацію		КП ЕІНС		Згідно розроблених "Правил..."			
13	Модернізація приймальної та розподільчих камер від накопичення осаду на очисних спорудах	2020 -2021 **	КП ЕІНС	Міський бюджет		198,00	496,00	694,00
14	Виявлення та інвентаризація самовільних несанкціонованих підключень комунально-	постійно	КП ЕІНС					

Інвентаризація та паспортизація каналізації				2020 **	КП ЕШС	ФОПНС	520,00	520,00	річки міста
15	Інвентаризація та паспортизація стаціонарних (каскадних) очисних споруд на випусках зливової мережі (42 випуски)								
16	Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану русла річки Тетерів в м. Житомирі			2019 ***	КП ЕШС	Державний бюджет Міський бюджет	19 815,213	520,00	19815,213 В результаті реалізації заходу будуть ліквідовані мулові донні відкладення мілководдя, які заросли очеретяно-рогозовими рослинами, також будуть усунені причини надмірного розвитку фітопланктону, видалені ТПВ та дерева, що потрапили в русло під час повені. Прискориться водообмін, збільшиться швидкість течії, покращиться якість води, збільшиться рибопродуктивність і одночасно відновиться рекреаційна привабливість прибережних смуг.
17	Реконструкція та розширення очисних споруд зливової каналізації військового містечка по вул. Героїв Десантників, 35				КП ЕШС			згідно проектно-кошторисної документації	
18	Проведення протиерозійних заходів: організація водовідведення, будівництво дощової каналізації на ділянках: вул. Жуйка на підходах до мост. переходу; вул. Леха Качинського, 20; вул. Клосовського, 7; Замкова				КП ЕШС			згідно проектно-кошторисної документації	Зменшення наносів та замулення р. Тетерів та малих річок міста

19	Реконструкція існуючих очисних споруд мікрорайону паперової фабрики (вул. Слобідська)	2020	КП ЕПС	Міський бюджет			180,00				180,00	
	Разом				515 289,213		37 170,47		36 768,47		589228,123	

№ з/п	Завдання та зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, тис.грн.								Очікуваний результат
					2019 рік		2020 рік		2021 рік		Всього		
					план	фа кт	план	фа кт	план	фа кт	план	фа кт	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Реконструкція котельні РК-8, встановлення твердопаливних котлів на біомасі на РК-5 та РК-8, реконструкція РК-11 на ТЕЦ (біомаса)	2019-2021 ***	Департамент економічного розвитку, департамент бюджету та фінансів, управління комунального господарства міської ради, КП ЖТКЕ	Міський бюджет Інші кошти (гранти, кредити)	17 815,0 155 718,4		80 542,5 366 487,5		47 185,8		667 749,2		Скорочення енергетичних витрат та зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (CO2, SO2, NOx та ін.)
2	Реалізація проекту з розвитку енергоефективності у м.Житомирі, встановлення термодинамічної установки Органічного циклу Ренкіна на РК-10 (біомаса)	2019-2020 ***	Департамент економічного розвитку, департамент бюджету та фінансів, управління комунального господарства міської ради, КП ЖТКЕ	Міський бюджет Інші кошти (гранти, кредити)	76 522, 6 5 639,9		7 000,0 141 550,5				230 713,0		
3	Технічне переоснащення котлів в котельнях РК-4, РК-2, РК-5, РК-11, РК-7, РК-9, РК-3, РК-1	2020-2021 **	Департамент економічного розвитку, департамент бюджету та фінансів, управління комунального господарства міської ради, КП ЖТКЕ	Міський бюджет			19 979,5		3 268,9		23 248,4		

місто Львів (2 кв.)		«ЖТТУ»		Кошти міського бюджету		9000,0				9000,0	Результат невеликий, дасть можливість зменшення викидів СО ₂	
											Забезпечення перевезень пасажирів новим електротранспортом, підвищення ефективності, активізації роботи у сфері міського пасажирського транспорту	
7	Виготовлення проектно-кошторисної документації для будівництва та реконструкції та реконструкції тролейбусної лінії по вул...Лвівській.	2019**	Виконавчий комітет міської ради, управління транспорту і зв'язку міської ради, КП «ЖТТУ»	Міський бюджет	80,0					80,0		
8	Виготовлення проектно-кошторисної документації для будівництва та реконструкції та реконструкції тролейбусної лінії по вул.Корольова та вул.Космонавтів до вул.Цюлковського.	2019**	Виконавчий комітет міської ради, управління транспорту і зв'язку міської ради, КП «ЖТТУ»	Міський бюджет	110,0					110,0		
9	Виготовлення проектно-кошторисної документації для будівництва тролейбусної лінії по вул.Героїв Пожежних у м.Житомирі (район Мальованки).	2019**	Виконавчий комітет міської ради, управління транспорту і зв'язку міської ради, КП «ЖТТУ»	Міський бюджет	350,0					350,0		
Разом					360052,5				719376,6	179271,3		1258700,4

№ з/п	Завдання та зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, тис.грн.								Очікуваний результат
					2019 рік		2020 рік		2021 рік		Всього		
					план	фа кт	план	фа кт	план	фа кт	план	фа кт	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Заходи з озеленення міста (висаджування дерев, квіткове оформлення, оновлення газонів, вертикальне озеленення)	2019-2021 ***	КП «Зеленбуд»	Міський бюджет	1561,7		1634,0		1715,7		4911,4		Збереження та розвиток об'єктів зеленого господарства, збільшення зон загального користування
2	Проведення інвентаризація зелених насаджень міста в т.ч. на землях загального користування, на об'єктах КП «Зеленбуд» та в рекреаційних зонах міста	2019-2021 ***	КП «Зеленбуд»	Міський бюджет	500		500		500		1500		Збереження зелених зон, контроль за їх станом
3	Розробка проектів з реконструкції об'єктів та будівництво нових рекреаційних зон на виділених ділянках	2019-2021 ***	КП «Зеленбуд»	Міський бюджет	150		150		150		450		Збереження та розвиток об'єктів зеленого господарства, збільшення зон загального користування
4	Ліквідація аварійних, фаутих дерев та сухостою, корчування пнів, кронування дерев .	2019-2021 ***	КП «Зеленбуд»	Міський бюджет	1525,6		1611,3		1691,8		4829,0		Збереження та відновлення зелених насаджень.
5	Боротьба з шкідниками (знешкодження омели білої на деревах)	2019-2021 ***	КП «Зеленбуд»	Міський бюджет	1100,0		1150,0		1207,5		3457,5		Створення умов комфортного проживання населення. Продовження експлуатації зелених

Завдання № 1 території міста. Безпека життєдіяльності населення.									
Збереження зелених насаджень у здоровому стані									
6	Зняття омели, кроншування, вирубка всіх сухостійких та аварійних дерев	2019-2021 ***	КП «Парк»	Міський бюджет	519,4	510,5	511,6	1541,5	
	Разом				5356,3	5555,8	5776,6	16688,7	

1.4.Заходи реалізації Програми поводження з побутовими відходами у м. Житомирі на 2018-2020 роки

№ з/п	Завдання	Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерел а фінансування	Орієнтований обсяг фінансування по роках, тис. грн.			Очікуваний результат
						2018 рік	2019 рік	2020 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.1.	1. Впровадження новітніх (сучасних) технологій зберігання та вивезення ТПВ	Виготовлення технічної документації та проведення передпроектних робіт з будівництва підземних, напівпідземних контейнерів для збору ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	4,00	30,00	30,00	Виготовлення технічної документації та проведення передпроектних робіт по встановленню підземних (напівпідземних) контейнерів для збору ТПВ
1.2.		Будівництво підземних, напівпідземних контейнерів для збору ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	5520,00	11 418,00	12 413,00	Будівництво підземних, напівпідземних контейнерів для збору ТПВ
2.1.	2. Забезпечення санітарного очищення території міста	Розробка проекту схеми санітарного очищення міста Житомира	2020 рік	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет			600,00	Виготовлення проекту схеми санітарного очищення міста Житомира
2.2.		Проведення дослідження з визначення морфологічного складу ТПВ	2018 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	400,00			Визначення морфологічного складу ТПВ, що утворюються на території міста
2.3.		Облаштування та поточний ремонт контейнерних майданчиків для збору ТПВ та для складування великогабаритних і будівельних відходів	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1050,00	1 200,00	1 320,00	Вирішення питання збирання та вивезення великогабаритних відходів
2.4.		Придбання біоуалетів для загальноміських заходів та щоденного використання	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "ЖВІПАР" Житомирської міської ради	Міський бюджет	65,00	75,00	80,00	Розміщення громадських туалетів на території міста

2.5.	Встановлення та обслуговування біотуалетів для загальноміських заходів та щоденного використання (КП "ЖВПАР" Житомирської міської ради)	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "ЖВПАР" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1038,90	1 583,77	1 000,00	Вирішення питання відсутності громадських туалетів на території міста
3.1.	3. Оновлення матеріально-технічної бази для надання послуг з вивезення та захоронення побутових відходів	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1200,00	1 200,00	1 200,00	Придбання обладнання для складування ТПВ
3.2.	Придбання малогабаритних контейнерів (120-140 л) для збору ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	360,00	600,00	600,00	Вирішення питання надання послуг вивезення ТПВ на територіях міста з приватною житловою забудовою та зменшення кількості стихійних смітєзвалищ
3.3.	Придбання спецтехніки для здійснення збору, вивезення та захоронення ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1 130,00	3 800,00	3 500,00	Забезпечення ефективної діяльності та якісного надання послуг КП "АТП 0628" Житомирської міської ради з вивезення ТПВ
3.4.	Придбання спецтехніки та обладнання для здійснення вивезення рідких побутових відходів (асенізаційна машина) та прочищення каналізаційних труб	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "ЖВПАР" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1200,00			Обслуговування біотуалетів та вивезення рідких відходів
3.5.	Придбання запчастин для проведення ремонту ходових частин бульдозерів	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	700,00			Проведення капітального ремонту бульдозерів Б10
4.1.	4. Забезпечення виконання природоохоронних заходів та функціонування полігону ТПВ	2018-2019 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1487,00			Зменшення негативного впливу відходів на довкілля, виконання інших умов провадження господарської діяльності з перероблення відходів

4.2.	Капітальний ремонт північної частини дамби фільтраційних відстійників на міському полігоні ТПВ для боротьби з шкідливою дією фільтраційних вод в м. Житомирі	2018-2019 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	545,00			Зменшення негативного впливу фільтраційних вод на навколишнє природне середовище
4.3.	Виготовлення проектно-кошторисної документації на рекультивацію полігону ТПВ	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1400,00			Виготовлення проектно-кошторисної документації на рекультивацію полігону ТПВ
4.4.	Проведення дослідження з визначення фільтруючого коефіцієнту природного протифільтраційного екрану міського полігону ТПВ	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	250,00			Визначення фільтруючого коефіцієнту природного протифільтраційного екрану міського полігону ТПВ
4.5.	Придбання та встановлення обладнання для відлякування птахів на полігоні ТПВ	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	100,00			Дотримання вимог чинного законодавства України щодо належного функціонування полігону ТПВ
4.6.	Придбання тимчасових сітчастих переносних елементів огорожі для міського полігону ТПВ	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	500,00			Дотримання вимог чинного законодавства України щодо належного функціонування полігону ТПВ
4.7.	Виготовлення технічної документації на відведення земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного заводу (передпроектні роботи)	2018 роки	Управління житлового господарства міської ради	Міський бюджет	200,00			Виготовлення технічної документації на відведення земельної ділянки під будівництво сміттєпереробного заводу
4.8.	Проведення робіт з рекультивації полігону ТПВ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет		30 300,00	30 300,00	Рекультивація полігону ТПВ
4.9.	Розробка проекту техніко-економічного обґрунтування з будівництва сміттєпереробного заводу	2018 рік	Управління капітального будівництва міської ради	Міський бюджет	600,00			Розроблення проекту техніко-економічного обґрунтування з будівництва сміттєпереробного заводу

4.10.	Виготовлення проектно-кошторисної документації з будівництва сміттєпереробного заводу	2018 рік	Управління капітального будівництва міської ради	Інвестиційні кошти	10500,00		Виготовлення проектно-кошторисної документації з будівництва сміттєпереробного заводу
4.11.	Будівництво сміттєпереробного заводу	2019-2020 роки	Управління капітального будівництва міської ради	Інвестиційні кошти		400 000,00	Будівництво сміттєпереробного заводу
4.12.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, видалення, знешкодження і захоронення відходів з несанкціонованих звалищ	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1542,40	809,84	Ліквідація несанкціонованих звалищ ТПВ
4.13.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, видалення, знешкодження і захоронення відходів (ліквідація безхазяйних сміттєзвалищ)	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет		861,15	Ліквідація безхазяйних сміттєзвалищ ТПВ
4.14.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин (відпрацьованих ртутовмісних ламп та багарейок)	2018-2020 роки	Управління освіти міської ради	Міський бюджет	100,00		Екологічно безпечне збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення небезпечних відходів
4.15.	Будівництво під'їзної дороги до робочих карт міського полігону ТПВ та її освітлення	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	1800,00		Будівництво під'їзної дороги до робочих карт полігону ТПВ та її освітлення
4.16.	Виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво дренажної системи для відтоку фільтратних вод на міському полігоні ТПВ	2018 рік	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської ради	Міський бюджет	50,00		Виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво дренажної системи для відтоку фільтратних вод на міському полігоні ТПВ

5.1.	5. Проведення заходів інформаційного забезпечення щодо поведінки з ТПВ	Розміщення друкованої інформації на білбордах, стіплайтах, інформаційних дошках, друкування інформаційних сторінок та проведення просвітницької роботи через засоби масової інформації	2018-2020 роки	Управління по зв'язках з громадськістю міської ради	Міський бюджет	300,00	300,00	300,00	Підвищення рівня свідомості щодо поведінки з побутовими відходами
5.2.		Проведення екологічних заходів в закладах освіти на тематику поведінки з ТПВ	2018-2020 роки	Управління освіти міської ради	Міський бюджет	100,00	100,00	100,00	Підвищення рівня свідомості щодо поведінки з побутовими відходами
6.1.	6. Підтримка діяльності житлово-комунальних підприємств	Фінансова підтримка на відшкодування витрат з виплати основної заробітної плати та сплати податків і зборів на зарплату для	2018-2020 роки	Управління житлового господарства міської ради, КП "АТП 0628" Житомирської міської	Міський бюджет	545,00			Фінансова підтримка КАТП-0628 Житомирської міської ради
	Всього					42 857,30	452 466,66	51 443,00	

№ з/п	Завдання Зміст заходів	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування по роках, тис.грн.								Очікуваний результат	
					2019 рік		2020 рік		2021 рік		Всього			
					план	факт	план	факт	план	факт	план	факт		
					6	7	8	9	10	11	12	13		
1	2	3	4	5	0,9		1,2		1,5		3,6		Забезпечення організації та пропаганди екологічної освіти	14
1	Міська виставка юнагівської творчості «Український сувенір», участь переможців в обласній та Всеукраїнській виставці.	2019-2021 ***	Департамент освіти	Міський бюджет										
2	Всеукраїнський конкурс екологічної просвіти «Земля –наш спільний дім»	2019-2021 ***	Департамент освіти	Міський бюджет	3,0		4,0		5,0		12,0		Формування у школярів екологічного мислення	
3	Міський екологічний фестиваль «Голос Землі»	2019-2021 ***	Департамент освіти	Міський бюджет	15,0		17,0		20,0		52,0		Виявлення та підтримка обдарованої молоді	
4	Проведення акції «Твій внесок у красу міста»: - конкурс малюнків; - розповсюдження інформації про освітницького характеру серед мешканців мікрорайону; - прибирання та упорядкування власної та прилеглої території	2019-2021 ***	Департамент освіти	Міський бюджет	6,0		7,0		8,0		21,0		Забезпечення організації та підвищення зацікавленості учнівської молоді до екологічних проблем.	
	Разом				24,9		29,2		34,5		88,6			

Заступник начальника КП «Інспекція з благоустрою м. Житомира»

Житомирської міської ради

Т.В. Степаницька

Секретар міської ради

Н.М. Чиж

Ресурсне забезпечення
Комплексної Програми охорони навколишнього природного середовища
Житомирської міської об'єднаної територіальної громади
на 2019-2021 роки

Обсяги коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	Етапи виконання Програми			Всього витрат на виконання Програми
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	
Обсяги ресурсів, всього, у тому числі:	1 321 154, 573 тис. грн.	872 263,30 тис. грн.	307 201,82 тис. грн.	2 515 746, 49 тис. грн.
обласний бюджет	329,7 тис.грн.			329,7 тис.грн.
міський бюджет	512 938,773 тис. грн.	161 564,6 тис. грн.	105 061,12 тис.грн.	779 564, 493 тис. грн.
кошти небюджетних джерел (інвестиційні кошти)	808 277,1 тис.грн.	710 698,7 тис. грн.	202 140,7 тис.грн.	1 721 116, 5 тис. грн.

Заступник начальника КП «Інспекція
з благоустрою м. Житомира»
Житомирської міської ради

Секретар міської ради

Т.В. Степаницька

Н.М. Чиж

